Uwaga! numer nie jest antydatowany!

Cena 15 gr.

Dziś 12 stron

KURJER POWSZECHNY

WYCHODZI CODZIENNIE RANO

Redakcja i Administracja: Kraków, Rynek G. I. p. tel. 120-76. Lwów, Mochnackiego l. 48 Telefony: 53-79, 7-40, 92-46, 46-34

REDAKTOR NACZELNY JAN MATYASIK

P.K.O. 503.750

PRENUMERATA z dostawą do domu (roznosicielem lub pocztą) miesięcznie . . . . —4 zł. bez dostawy tj. przy odbiorze w kantorach wydawn. miesięcznie . 3·50 zł.

Rok VII. Kraków-Lwów czwartek 25 października 1934 Nr. 294 ABC

Min. Rolnictwa u Prezyd. R. P.

WARSZAWA, 24. 10. (PAT) P. Prezydent Rz. P. przyjął dziś ministra rolnictwa i reform rolnych Poniatowskiego.

Wojewoda Prażmowski ministrem rolnictwa?

(g) W związku z pogłoskami o ustąpieniu ministra rolnictwa J. Poniatowskiego, co zanotowaliśmy we wczorajszym „Kurjerze", wczorajszy „Robotnik" (nr. 383 z dnia 24 paźdz. br.) podaje, że na stanowisko ministra rolnictwa upatrzony jest wojewoda lwowski **Belina - Prażmowski**. Wiadomość tę podajemy na odpowiedzialność „Robotnika".

Bilans Banku Polskiego

WARSZAWA, 24. 10. (Tel. wł. G.). Bilans Banku Polskiego za drugą dekadę października wykazuje **spadek obiegu banknotów do sumy 949.100 tysięcy złotych**. Dla ilustracji przytoczyć należy, że w roku 1929 obieg banknotów Banku Polskiego wynosił 1.340 miljonów złotych, w r. 1930 — 1.328 miljonów, w 1931 r. 1.218 miljonów, przez rok 1932-33 utrzymywał się ponad miljardem.

Mianowania na Wyższych Uczelniach

WARSZAWA, 24. 10. (Tel. wł. G.) W ostatnich tygodniach Prezydent Rzplitej obsadził szereg wolnych katedr na Wyższych Uczelniach przez mianowanie nowych profesorów. **W uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie docent dr. Jerzy Kaulbersz został mianowany profesorem nadzwyczajnym fizjologji na wydziale lekarskim. Na politechnice lwowskiej dr. Wł. Burzyński został mianowany profesorem nadzwyczajnym mechaniki technicznej na wydziale mechanicznym. W Akademji Medycyny Weterynaryjnej we Lwowie docent dr. Włodzimierz Mozołowski został mianowany profesorem nadzwyczajnym chemji lekarskiej i patologji.**

Aresztowanie szajki fałszerzy paszportów

WARSZAWA, 24. 10. (tel. wł.) Policja wykryła wielką aferę paszportową zakrojoną na skalę dotąd w Polsce nie notowaną. Na terenie całego kraju działała **znakomicie zorganizowana banda, która przemycała zagranicę setki kryminalistów, oraz osób uchylających się od poboru.** Agenci bandy skupywali paszporty od złodziei, prali je potem, wklejali nowe fotografje i wpisywali nowe dane. Fałszerzy zdemaskował pewien urzędnik, który zdziwiło, że kilka paszportów było wystawionych tem samem obcem pismem. Herszten szajki był Moszek Szyffman, człowiek nader wykształcony, władający kilku językami. Na wiadomość o grożącem mu aresztowaniu uciekł do Druskiennik, a gdy policja wkroczyła do jego mieszkania **zmarł na udar serca**. Narazie aresztowano 100 członków szajki Szyffmana.

SAARBRUECKEN. Komisja plebiscytowa **zaprzeczu wiadomościom**, jakoby niektórzy jej członkowie **obecni byli w dniu 18 bm. w Keiserlauter na manifestacji**, podczas której przemawiał przewodniczący organizacyj narodowo - socjalistycznych w palatynacie Birkel.

Zwycięstwo Str. Narodowego w wyborach na Ziemiach Zachodnich

WARSZAWA, 24. 10. (tel. wł. g.) Donoszą z Poznania: W 26 miejscowościach powiatu wolsztyńskiego na ogólną liczbę 392 mandatów w wyborach gromadzkich **Stronnictwo Narodowe zdobyło 259 t. j. dwie trzecie** (zgórą 66 proc.), B.B. 86, Niemcy 47. W paru miejscowościach „sanacja" szła razem z Niemcami przeciw obozowi narodowemu. W wielu gromadach listy Str. Narodowego zostały unieważnione. W gromadach tych wniesiono protesty.

Poświęcenie sztandaru Str. Narodowego w Łodzi

WARSZAWA 24. 10. (tel. wł. G) Z Łodzi donoszą: w ub. niedzielę odbyło się w Łodzi uroczyste poświęcenie sztandaru Stronnictwa Narodowego Koła Łódź — Południe. W poświęceniu brały udział delegacje ze sztandarami ze Zgierza, Pabjanic, wszystkich placówek miasta, okolicznych wiosek oraz szereg placówek Młodych Stronnictwa Narodowego.

Uroczystość rozpoczęła się Mszą św. w katedrze o godz. 10. Następnie złożono wieniec na grobie Nieznanego Żołnierza: Przemawiali pp. poseł Patrycki, Czernik i Adamiec. Po przemówieniach **uformował się pochód, zakończony defiladą przed władzami Stronnictwa**. Na zakończenie niezwykle podniosłej uroczystości odbył się skromny obiad.

Linję Śląsk-Gdynia obejmie konsorcjum francusko-polskie

WARSZAWA, 24. 10. (Tel. wł. G.) Dnia 29 b. m. odbędzie się w Paryżu posiedzenie Rady zarządzającej i Komitetu Dyrekcyjnego francusko - polskiego konsorcjum kolejowego. Na posiedzenie to wyjeżdżają do Paryża przed stawiciele grupy polskiej z wiceministrem Kocem na czele. W kołach poinformowanych twierdzą, iż **należy się liczyć z możliwością objęcia eksploatacji linji Śląsk — Gdynia przez konsorcjum od 1 stycznia 1935 r.** Magistrala węglowa eksploatowana jest obecnie przez P.K.P., które przekazanie linji w ręce konsorcjum uzależniły od zakupu państwowego taboru kolejowego. W sprawie tej prowadzono długotrwałe pertraktacje, które jakoby mają się zbliżać teraz do pomyślnego rozstrzygnięcia.

J. Moraczewski ministrem komunikacji?

WARSZAWA, 24. 10. (Tel. wł. G.) W związku z pogłoskami o rekonstrukcji gabinetu, koła sanacyjne mówią o **możliwej dymisji ministra komunikacji Butkiewicza. Jako jego następcę wymieniają Moraczewskiego Jędrzeja**, który od szeregu lat nie bierze udziału w życiu politycznem. Z jego ewentualnym powrotem do życia publicznego wiążę duże nadzieje sanacyjny Związek Związków Zawodowych, który dąży do zagarnięcia pod swoje wpływy Związku Kolejarzy.

=×=

Kto rzucał kamieniami na policję?

Proces Młodych Str. Nar.

WARSZAWA, 24. 10. (Tel. wł. G.). Z Chojnic donoszą, że w Starogardzie toczy się nadal proces przeciw 15 członkom Stronnictwa Narodowego oskarżonym o znane zajście w Rajkowcach, które rozgrały się w czerwcu rb. Tłem zajścia była majówka Sekcji Młodych Stronnictwa Narodowego, na którą starostwo udzieliło zezwolenia, a później zezwolenie to cofnęło, czyniąc to jednak zbyt późno, by można było zbiórkę odwołać. Policja widząc, że zebrani młodzi Narodowcy maszerują szosą w zwartym szyku **zmobilizowała siły i zaatakowała idących**. Wywiązała się bójka, podczas której poraniono kamieniami kilku policjantów. Jeden otrzymał ranę kłótą. **Zajścia powtórzyły się tego samego dnia popołudniu, gdy policja rozpędzała młodzież zebraną we wsi.**

W obronie oskarżonych występują adwokaci poseł Zieliński z Warszawy, adw. Stankiewicz i Suchecki ze Starogardu, oraz Sergot z Grudziądza. Oskarżeni bronią się oświadczając, że nie doszłoby do żadnych zajść, gdyby nie prowokacyjne stanowisko oddziału „Strzelca", który zmobilizował swoich członków i przybył poprzedniego dnia do wsi Rajkowce, gdzie zatarasowawszy wszystkie drogi czczył członków Stronnictwa Narodowego. — Świadkowie zajść w zeznaniach swoich stwierdzają, iż istotnie **w rozpraszaniu tłumów przez policję najaktywniejszy udział wzięli „strzelcy", że z ich rąk posypały się kamienie, albowiem narodowcy kamieni tych nie mieli.** Wyrok zapadnie w końcu bieżącego tygodnia.

LIZBONA, 24. 10. PAT). Nowy rząd złożył przysięgę na ręce prezydenta Carmony.

Sprawa dodatku dla nauczycielek

WARSZAWA, 24. 10. (Tel. wł. G.) Inspektoraty szkolne wstrzymały w wielu wypadkach **wypłatę dodatku mieszkaniowego dla nauczycielek - mężatek, których mężowie otrzymują również dodatek z tego tytułu.** Zainteresowane nauczycielki wniosły odwołanie do Kuratorjów, **które jednakże załatwione zostało odmownie**. Kwestja płacenia dodatku mieszkaniowego nauczycielkom - mężatkom znajdzie się wobec tego przed Najwyższym Trybunałem Administracyjnym.

Aresztowania wśród członków O. N. R.

WARSZAWA, 24. 10. (Tel. wł. G.). W ciągu ostatnich kilku dni władze bezpieczeństwa przeprowadziły na terenie Warszawy kilka nowych rewizji i aresztowań wśród członków byłego O. N. R. Wynikiem rewizji było znalezienie około 3000 egz. nielegalnego pisma „Nowa Sztafeta" na miesiąc październik. W mieszkaniu jednego z członków O. N. R. znaleziono rewolwer systemu „Parabellum". **Aresztowano 5 osób, m. in. Stanisława Kołodziejskiego i Stefana Pawlowskiego. Wszyscy staną przed sądem pod zarzutem kolportażu nielegalnego pisma, oraz należenia do związku, którego cele mają pozostać w ukryciu przed władzami państwowemi.**

Likwidacja wywrotowych organizacyj litewskich

WARSZAWA, 24. 10. (Tel. wł. G.) Z Wileńszczyzny donoszą, że likwidacja działalności wywrotowej wśród organizacyj litewskich na Wileńszczyźnie trwa w dalszym ciągu. W ostatnich dniach władze bezpieczeństwa przeprowadziły **szereg rewizyj i aresztowań na terenie powiatu święciańskiego wśród działaczy towarzystwa „Rytas"**, znanego z uprawiania działalności antypolskiej. Aresztowano 9 osób.

Zajścia w Batiatyczach

W Batiatyczach pow. kamioneckiego ludność ruska urządziła dnia 21 b.m. święto ruskiej kultury przy licznym udziale okolicznej ludności i inteligencji polskiej i ruskiej.

Po zakończeniu uroczystości grupa nacjonalistów ukraińskich uzbrojona w noże, kastety i kamienie napadła w ciemności na powracających uczestników uroczystości i pobiła kilka osób, jednego tak **ciężko**, że został natychmiast odwieziony do Kamionki celem przeprowadzenia operacji.

Małomówiące oświadczenie

BUDAPESZT 24. 10. (PAT) „Az Est" ogłasza wywiad z prezesem komisji spraw zagranicznych sejmu Januszem Radziwiłłem, który oświadczył że politykę polską cechuje dążność do utrwalenia pokoju, co Polska na każdym kroku chce zaakcentować i, jak to już wykazało porozumienie z Niemcami i Sowjetami, dąży do nawiązania dobrych stosunków ze wszystkimi sąsiadami. Nawiązując do pobytu premjera Gömbösza w Warszawie, poseł Radziwiłł oświadczył, że miał on na celu nawiązanie stosunków kulturalnych i gospodarczych.

Ks. prymas Hlond wraca do Polski

RIO DE JANEIRO, 24. 10. (PAT) Ks. prymas **Hlond** wraz z księżmi biskupami i wycieczką polską na kongres eucharystyczny w Buenos Aires **odpłynął na okręcie „Oceania" do Europy.** Prymasa Polski żegnali przedstawiciele rządu brazylijskiego, duchowieństwo, korpus dyplomatyczny, poselstwo polskie, miejscowa polonja i tłumy publiczności.

Z okazji pobytu ks. prymasa Hlonda nadane zostały wysokie **odznaczenia brazylijskie** prezydentowi Rzplitej, marszałkowi Piłsudskiemu, marszałkowi senatu Raczkiewiczowi, min. Beckowi, wicemin. Szembekowi i innym.

Postępy socjalizmu w Anglji

LONDYN, 24. 10. (PAT) W wyborach uzupełniających do Izby Gmin w okręgu North Lambeth zwyciężył kandydat **Labour Party Strauss** uzyskując 11.284 głosów. Kandydat liberałów zdobył 4.968 głosów, zaś kandydat narodowej partji pracy 2.927.

Aresztowanie b. min. Prybicewicza

BIAŁOGRÓD, 24. 10. (PAT). Prasa dzisiejsza donosi, że w Paryżu aresztowano **b. ministra Prybicewicza.** Aresztowanie to pozostaje w związku z zamachem w Marsylji.

Prybicewicz był wybitną osobistością **polityczną** przed wydaleniem go z kraju, co nastąpiło w r. 1930. Piastował on wielokrotnie stanowiska w rządzie jako minister sprawiedliwości. Po wyjeździe z Jugosławji począł jawną **agitację** przeciwko panującemu w Jugosławji systemowi.

Ruch rewolucyjny w Hiszpanji jeszcze trwa

MADRYT, 24. 10. (PAT). Na mocy rozporządzenia władz wojskowych w Oviedo ruch uliczny dozwolony został **tylko do godziny 22-giej.**

Obecnie ośrodkiem rewolucji jest **Mieres, gdzie powstańcy założyli fabrykę bomb.**

Bombardowanie okolic Oviedo przez samoloty, było tak gwałtowne, że w wielu miejscowościach znaleziono niepochowane dotąd zwłoki ofiar bombardowania.

Aresztowania trwają w dalszym ciągu.

—0—

Najmłodsza śpiewaczka przed mikrofonem

W Jugosławji występowała ostatnio z wielkiem powodzeniem przed mikrofonem radjowym sześcioletnia śpiewaczka — Lea Deutsch. Jest to niewątpliwie najmłodsza śpiewaczka, jaka kiedykolwiek występowała przed mikrofonem. (x)

PARYSKA „TECHNIKA" URODY"

Uroda warszawianek ma na świecie ustaloną sławę. Górując urodą nad paryżankami, warszawianki uznają jednak wyższość paryskiej „techniki urody", kosmetyki. Same chętnie z metod i środków paryskich korzystają. Taki naprzykład puder paryski 5 Fleurs Forvil, ze składników roślinnych nieszkodliwy, delikatny wonny i dobrze przylegający jest poprostu niezastąpiony, toteż piękne warszawianki chętnie go stosują. (x)

Lewica Senatu przeciw rozszerzeniu praw

Prezydenta Republiki Francuskiej

PARYŻ 24. 10. (PAT) Prezydjum senackiej grupy demokratycznej odbyło wczoraj posiedzenie, na którem senatorowie Martin i Cuminale złożyli sprawozdania z rozmów odbytych z premjerem Domergue'm w sprawie rewizji konstytucji. W dłuższej dyskusji wyjaśniło się że senatorowie radykalni i prezydjum grupy demokratycznej nie przeciwstawią się projektowanej przez Doumerguea zasadniczej reformie ustroju, ale **krytycznie ustosunkują się do wniosku przyznającego atrybucje rozwiązania Izby deputowanych prezydentowi Republiki bez uprzedniego zasięgania zdania senatu.** W wyniku dyskusji prezydjum postanowiło zwołać plenarne zebranie senackiej grupy demokratycznej, celem określenia definitywnego stanowiska wobec projektów rządowych zmiany konstytucji.

Zebranie to odbędzie się prawdopodobnie bezpośrednio po kongresie radykałów w Nantes. W kołach politycznych uważają, że postanowienie to wnosi pewne odprężenie w sytuacji wewnętrznej, która ostatnio wydawała się bardzo krytyczna.

Jeszcze 10 samolotów kontynuuje wyścig

Anglja-Australja

MELBOURNE. Lotnicy holenderscy Parmentier i Moll **wylądowali w Melbourne o godzinie 0,52 zajmując w ten sposób drugie miejsce w wyścigu lotniczym Anglja-Australja. Lot ich trwał trzy dni, 18 godzin, 24 minuty, 6 sekund.**

Lotnicy Turner i Pangborn wylądowali w Malbourne o godz. 3.36 t.j. w dwie godziny 44 minuty po wylądowaniu Parmentiera.

LONDYN, 24. 10. (PAT). Obecna sytuacja w wyścigu powietrznym Anglja-Australja przedstawia się następująco: **Trzy aparaty: angielski, holenderski i amerykański, przybyły już do Melbourne, kończąc lot. Jeden aparat angielski uległ we Włoszech nieszczęśliwemu** wypadkowi, **w którym obaj piloci postradali życie, 6 samolotów wycofało się, w tem dwa angielskie,** jeden Mollysona, jeden holenderski, jeden z Nowej Gwinei, jeden australijski. 10 aparatów kontynuuje lot, w tem jeden brytyjski przeleciał nad Timor. Jeden duński i dwa brytyjskie znajdują się w Indjach wschodnich. Dwa brytyjskie w Indjach zachodnich, inne lecą nad Indjami zachodniemi. W tyle pozostały jeszcze dwa aparaty brytyjskie, jeden z nich wskutek uszkodzenia motoru znajduje się na Cyprze, drugi ma złamane śmigło i lądował w Grecji.

* * *

Gigantyczny wyścig powietrzny Anglja—Australja przyniósł więc pierwszeństwo Anglikom. Radość z odniesionego zwycięstwa mąci jednak synom Albionu fakt, że zwycięski samolot „Comet" jest maszyną wyścigową, a nie komunikacyjną, jak maszyna Parmentiera (Holandja), która zajęła drugie miejsce. Parmentier i jego towarzysz Moll w przeciwieństwie do załogi „Comet'a" lecieli zwykłą drogą komunikacyjną, lądując na większej ilości lotnisk. Drugie miejsce samolotu holenderskiego jest dla komunikacji po wietrznej czemś naprawdę rewelacyjnem.

Prześladowanie katolików w Meksyku trwa

LONDYN, 24. 10. (PAT). Z Mexico City donoszą: W związku z uchwaleniem przez parlament **ustawy o wydaleniu duchownych katolickich z kraju,** władze meksykańskie poleciły wszystkim rzymsko - katolickim arcybiskupom oraz biskupom opuszczenie kraju w wyznaczonym zgóry terminie Wszyscy księża stanów Zacaticas oraz Chiatas opuścili miejsce swego zamieszkania, udając się narazie w kierunku Zacaticas. **Rząd zawiesił ponadto cztery najpoważniejsze dzienniki katolickie.** Władze rządowe zarzucają duchowieństwu katolickiemu oraz dziennikom zainicjowanie akcji wśród ludności przeciwko socjalistycznemu projektowi wychowania młodzieży.

LONDYN, 24. 10. (PAT) Z Mexico City donoszą: Sytuacja w całym kraju jest naprężona. W mieście Yautepec w stanie Morelos doszło do poważnych zaburzeń. **Posłowie, którzy wygłaszali odczyty o nowym programie nauczania zostali obrzuceni kamieniami i musieli uciekać z miasta.** Wśród ludności panuje ogromne wzburzenie. W Saltillo w stanie Coahuila w północnym Meksyku rozporządzeniem gubernatora został zawieszony dziennik „Diario Del Norte" za zamieszczenie artykułu o treści antyrządowej. Dziennik „Prensa" dowiaduje się, że w kołach politycznych rozważana jest możliwość **konfiskaty domu arcybiskupa Meksyku Pasquala Diaza, który ukrywa się.** Projekt zmiany 3-go artykułu konstytucji, wprowadzający socjalistyczne nauczanie, został przyjęty przez Izbę Deputowanych i Senat i przedstawiony prezydentowi do podpisu.

—0—

Aresztowanie przewódcy

Centrum Katolickiego w Gdańsku

WARSZAWA, 24. 10. (Tel. wł. G.). Z Gdańska donoszą, że wielkie wrażenie w kołach politycznych Wolnego Miasta wywołało **aresztowanie przywódcy Centrum Katolickiego w Gdańsku Berenta,** który zajmował stanowisko referenta spraw oświatowych w senacie Wolnego Miasta. **Berentowi zarzucają zdradę tajemnic urzędowych, co łączone jest z licznemi tarciami, jakie powstały między Gdańskiem a Polską w dziedzinie wykonania umowy o sprawach szkolnych.**

Władze Wolnego Miasta kilkakrotnie uniemożliwiły Macierzy Szkolnej w Gdańsku nabycie nieruchomości na szkoły polskie w różnych miejscowościach. — Działo się to w sposób, iż zawsze w ostatniej chwili przed terminem kupna poszczególne gminy czyniły użytek z przysługującego im prawa pierwokupna i nabywały budynki upatrzone przez Macierz Szkolną. Występowały poszczególne gminy w takich wypadkach z kupnem budynku pomimo, iż senat W. M. godził się oficjalnie na transakcje kupna przez Macierz Szkolną. **Aresztowanemu przewódcy Centrum Katolickiego zarzucają, iż ujawnił on wobec czynników polskich zakulisową grę niektórych władz gdańskich paraliżujących lokalne wykonanie umowy szkolnej z Polską.**

Rewizja taryfy kolejowej?

WARSZAWA, 24. 10. (Tel. wł. G.). Na najbliższem posiedzeniu komitetu ekonomicznego Rady Ministrów dyskutowana ma być **sprawa reformy kolejowych taryf towarowych. Przewidywane jest obniżenie stawek na przewóz niektórych towarów.**

Katastrofa polskiego hydroplanu na wysokości Piławy

KRÓLEWIEC 24. 10. (PAT) Wczoraj popołudniu zauważono między Fulnickiem a Piławą lecące nad morze trzy polskie hydroplany. **W pewnym momencie jeden z nich spadł do morza a drugi opuścił się na wodę celem przyjścia mu z pomocą.** Trzeci wodnopłatowiec zawrócił i odleciał w kierunku Gdyni. W tym czasie nadjechał niemiecki kuter rybacki, który przypadkowo znajdował się w pobliżu i pośpieszył z pomocą samolotom. **Lotników udało się uratować.**

Polski konsul generalny w Królewcu wyjechał natychmiast do Piławy, dokąd przewieziono lotników, aby się nimi zaopiekować.

Sygnały tonącego okrętu

NOWY JORK 24. 10 (PAT) Okręt cysterna Doheny, który znajduje się w odległości 900 mil na wschód od wysp filipińskich rozesłał sygnały wzywające pomocy. **Burza zerwała mostek kapitański i uszkodziła stery.** Na pokładzie statku znajduje się 40 marynarzy.

Na pomoc Doheny podążył amerykański parowiec Olympia, odległy od niej o 700 mil.

Krwawy mecz piłkarski

SOFJA, 24. 10. (PAT) W północno - bułgarskiem mieście Sewljewo wydarzyły się na meczu piłkarskim krwawe sceny. Gdy w czasie meczu między miejscowemi drużynami sędzia podyktował rzut karny, między piłkarzami wytworzyła się bójka, **w której najwięcej ucierpiał sędzia.** Na widok bójki, publiczność wtargnęła na boisko i przyłączyła się do walczących, przyczem w ruch poszły nie tylko ręce i nogi, **lecz i noże.** Gdy policja położyła kres bójce, **na boisku pozostało kilka osób ciężko rannych,** wśród których znalazł się sędzia.

W ANGLJI RÓWNIEŻ

Niedawno donosiliśmy o niebywałem powodzeniu polskiego odbiornika Philips 33 A, którego sprzedaż daleko przekracza tysiąc sztuk tygodniowo. Obecnie dowiadujemy się, że w Anglji również wyroby Philipsa zdobyły sobie rekordowe powodzenie, o czem świadczy fakt, że na Londyńskiej Wystawie Radjowej w ciągu pierwszego tygodnia sprzedana została cała roczna produkcja angielskiej fabryki Philipsa.

Jest to jeszcze jeden dowód wielkiego zaufania i uznania, jakiem cieszą się wyroby fabryk Philipsa na całym świecie. (x)

BRAK LOSÓW.

Generalna Dyrekcja Loterji Państwowej otrzymuje liczne reklamacje z powodu niemożności nabycia losów loteryjnych w kolekturach. Wypowiadane są przypuszczenia, iż losy są przedmiotem jakiejś spekulacji i dlatego niesumienni sprzedawcy wycofali je z obiegu.

Jak się dowiadujemy od Generalnej Dyrekcji Loterji Państwowej, przypuszczenia te są mylne. Rzeczywiście bowiem wszystkie losy zostały przez kolektorów rozsprzedane, nie ponoszą więc oni żadnej winy. Ten stan rzeczy jest wynikiem niestosowania się części grających do wezwań podawanych za pośrednictwem prasy i radja, do terminowego wykupywania losów. Gdyby gracze nie odkładali kupna na ostatnie dni, Dyrekcja Loterji miałaby możność normować podaż losów stosownie do zapotrzebowania. (x).

Nie będzie zmian w ubezpieczeniach służby

WARSZAWA, 24. 10. (Tel. wł. G). Wiadomości o zmniejszeniu składek ubezpieczeniowych za służbę domową nie odpowiadają prawdzie. Wejście w życie nowych przepisów ubezpieczeniowych **nie wprowadza żadnych nowych zmian w wysokości opłat od służby domowej.** Nowe przepisy wprowadzają tylko to, że osoby zatrudnione w gospodarstwie domowem, których zatrudnienie jest z natury rzeczy krótkotrwałe

Ferment kościelny w Niemczech

Ojczyzna Lutra przedstawia za III Rzeszy pod względem wyznaniowym obraz ciekawszy niż kiedykolwiek od czasów reformacji. Ruch hitlerowski wniósł do stosunków kościelnych zarzewie niepokoju, wzburzył „stojące wody“ ustalonego w ciągu dziesięcioleci przedwojennych porządku rzeczy, zniewolił zarówno katolicyzm jak w wyższym jeszcze stopniu protestantyzm do mobilizacji sił, przeszeregowania i rewizji taktyki, a nawet — ideologji.

Kościół katolicki w Niemczech miał od ery „kulturkampfu“ wywalczoną pozycję i jakkolwiek w życiu państwowem cesarstwa za hegemonji Prus roli właściwej nie odgrywał, liczono się z nim poważnie i autonomję w swoim religijnym zakresie posiadał niezgorszą. Asekuracją jego całości i nienaruszalności było Centrum, wpływowa partja katolicka, która do Canossy zawiodła Bismarka i wespół z socjalistami trzęsła II Rzeszą, stojąc na straży jej ustroju republikańskiego i demokracji.

Narodowy socjalizm złamał **przewagę zarówno Centrum, jak lewicy.** Podobnie jak we Włoszech partja popolarów, tak w Niemczech stronnictwo Marxa, Wirtha i Brueninga musiało się zlikwidować. Dobrowolne rozwiązanie Centrum pozbawiło katolików platformy politycznej, na której 60 lat z pożytkiem dla swojej sprawy działali, i skazało ich na rozsypkę, poprostu na wsiąknięcie w nieprzeliczone szeregi brunatnych koszul.

Ale znowu wzorem Mussoliniego, Hitler uniemożliwiając katolikom samodzielną akcję polityczną, eliminując z niej czynnik wyznaniowy, zawarł ku zdumieniu wszystkich

KONKORDAT Z WATYKANEM,

gdzie za cenę usunięcia księży od polityki przyznał Kościołowi szeroką swobodę i nawet obowiązkową naukę religji w szkołach.

Zabezpieczywszy katolicyzmowi w ramach ściśle kościelnych w obrębie jak to mówią „zakrystji“ legalny i normalny rozwój, **nie troszczy się, wszelako Hitler bardzo o przestrzeganie konkordatu.** Nie powściąga zgoła pogańskich wyczynów swych młodszych i gorętszych popleczników, nie karci ataków w stronę objawionego Słowa Bożego, nie zapobiega wystepom, które pod płaszczykiem rasizmu „oczyszczają“ samozwańczo katolicyzm z biblijnego „osadu“, sprowadzając ją do zwykłej religji natury.

Nietylko prasa katolicka znajduje się na urzędowym indeksie, nietylko Akcja Katolicka jest paraliżowana, a stowarzyszenia jej podległe rozwiązuje się, ale nawet biskupom grożą represjami i zamachami, zakazują nadto publikacji ich listów pasterskich. Zamordowanie w lipcu szefa berlińskiej Akcji Kat. dolało oliwy do ognia i zaostrzyło niepomiernie stosunek Stolicy Apostolskiej do Hitlera. Ten drugi potrzebuje katolików choćby z uwagi na bliski plebiscyt w zagłębiu Saary, a mimo to jego podkomendni zamiast pacyfikować, jeszcze jątrzą i prowokują.

Ustawa o przymusowej sterylizacji, zachwalanie pogańskiej religji starogermańskiej, lekceważenie dogmatu i prawa moralnego, przedstawianie chrystjanizmu jako synonimu „anarchizmu“ — wszystko to pogłębia tylko ferment w sferach kościelnych i każe ostrożniejszym umysłom pesymistycznie spoglądać w przyszłość.

Na dobitkę w Westfalji powstaje świeżo nowy związek pod nazwą **„Katolickiego Narodowego Ruchu kościelnego“**, do którego przyjmuje się Niemców - chrześcijan bez różnicy wyznania. Ma to być Kościół narodowy z niezależnym od Rzymu biskupem na czele, oraz z językiem liturgicznym niemieckim. Nawiązuje się w ten sposób do niesławnej tradycji odpadłych księży: Rongego i Czerskiego, którzy w połowie XIX w. organizowali w Saksonji bez powodzenia trwalszego ruch analogiczny.

W opozycji do hitleryzmu zostaje nietylko Kościół katolicki, ale i ortodoksja luterska. Zdecentralizowany, rozbity na „Kościóły krajowe“ **protestantyzm niemiecki podzielił się na dwa skrzydła.** Lewe, tak zwani „Deutsche Christen“, stosują w zarządzie administracyjnym wskazówki rasizmu bez zastrzeżeń, a liberalizm swój dogmatyczny posuwają do odmawiania bóstwa Chrystusowi, współpracując z dziwacznym „Niemieckim Ruchem Wyznawczym“, który jest kombinacją pseudoreligijnych pierwiastków mistyczno-racjonalistycznych.

Prawe skrzydło Kościoła ewangelickiego broni dzielnie nadprzyrodzonego charakteru chrześcijaństwa i autorytetu biblji. W odnoszeniu się swojem do katolicyzmu kładzie nacisk na zasady praktyki chrześcijańskiej, a nie różnice dogmatyczne. Pragnie stworzyć wspólny front antypogański. Odbiciem nastrojów filokatolickich był **znany list 300 pastorów do papieża o zjednoczenie w wyznaniu rzymskiem**, a wyrazem sympatji dostojników katolickich dla prawego skrzydła protestanckiego stał się apel kardynała monachijskiego, Faulhabera, do „braci w Kościele ewangelickim“.

Łącznikiem między obu skrzydłami chce być mąż zaufania Hitlera, „Landbischoff“ **Müller**, nominalny kierownik ewangelicyzmu niemieckiego. Inny emisarjusz „Führera“, **pastor Kapler** pracuje wytrwale nad zespoleniem wyznania augsburskiego z reformowanem, czyli kalwińskiem. Coprawda istnieje tu w teorji od lat przeszło stu unja federacyjna, o znaczeniu administracyjnem, jednak nie rozciąga się na dziedzinę dogmatyczno-obrzędową. Teraz tworzy się jeden „Związkowy Kościół Ewangelicki“, skupiający luteranów, staroluteranów i kalwinistów we wspólnej jednocie.

Dwie trzecie Niemców należy do protestantyzmu, unifikacja ich przeto ma dla Hitlera pierwszorzędne znaczenie. Z wyjątkiem Bawarji, wszędzie ewangelicy mają większość. Sam „Führer“ jest z pochodzenia katolikiem austrjackim, otaczają go wszakże protestanci, przynajmniej z metryki i z ich macierzystem wyznaniem najbardziej musi się on rachować. Jego polityka kościelna, dość zręczna i obliczona na dłuższą metę, zmierza do opanowania pojedynczych „Oberkirchenratów“, obsadzenia konsystorzy swoimi ludźmi, protegowanie na superintendentów sympatyków lub członków „Nazich“, aby tą drogą stworzyć zwarty zespół o charakterze bojowo nacjonalistycznym.[1])

Trudniej mu pójdzie pozyskać dla swego kierunku Kościół katolicki.

Doskonale zorganizowany i rozbudowany, mający zapobiegliwych i energicznych pasterzy, liczny i zdyscyplinowany kler, utrzymujący ścisły kontakt z wiernymi świeckimi na słynnych „Katholiken-tagach“ — reprezentuje dużą siłę. Pewnie, że gdyby miał wśród siebie takich oportunistów i liberałów, jak szwajcarsko-niemiecki bisk. Wessenberg z połowy ubiegłego wieku, lub ze współczesnych modernista wrocławski Wittig, prędzej mógłby się obawiać secesyj, czy wymuszonych kompromisów. Ale w obecnej sytuacji wydaje się być na odcinku kościelnej swej pracy bezpieczny. Infiltracja filopogańskich prądów narodowo-socjalistycznych nu nie grozi.

Wobec rozbieżności, przenikających dynamikę obozu protestanckiego, katolicy niemieccy są elementem statycznym, spokoju, umiaru, równowagi.

CZESŁAW LECHICKI

[1]) Rozłam w Kościele ewangelickim zarysował się w ub. tygodniu. Oddalono kilku członków konsystorza berlińskiego za niesubordynację. Prezes filohitlerowskiej organizacji „Deutsche Christen“ został zasuspendowany przez delegata superintendentury dra Jaegera. Konferencja członków rządu z pastorem Muellerem nie dała pozytywnych wyników. Synod oświadczył się za kierunkiem ortodoksyjnym, gotów jest rozłam legalizować.

W dwa tygodnie po zamachu

Po gwałtownym wstrząsie, jakiemu uległa polityka europejska przez zamach marsylski, przychodzi uspokojenie. Nauczone doświadczeniem sarajewskiem siły pokoju — na ich czele Francja i Anglja — zahamowały z miejsca wszelką próbę zakłócenia stosunków międzynarodowych zbyt surowemi lub nawet ultimatywnemi notami. Rząd białogrodzki dał przykład umiarkowania i zimnej krwi. Jakaż to różnica między p. Uzunowiczem a posłem Austro-Węgier bar. Forgachem w Białogrodzie, który — 25 lipca 1914 r. — drżał ze zdenerwowania na myśl, że Pasicz przyjmie jego bezwstydne ultimatum. Rząd serbski czeka spokojnie na wynik śledztwa, jakie się toczy głównie we Francji, Belgji i Włoszech. Te ostatnie zaaresztowały dwóch szefów konspiracji chorwackiej zagranicą: Pawelicza i Kwaternika, którzy od dłuższego już czasu z Włoch kierowali robotą zamachową w Jugosławji. Rząd włoski nie chce jednak ani wydać obu spiskowców Francji, ani nawet dopuścić przedstawiciela policji francuskiej do ich przesłuchania. Prasa francuska wyraża przypuszczenie, że Włosi uwięzili spiskowców dla pozoru i raczej dla uchronienia ich przed zemstą ze strony Jugosłowian...

Warto jeszcze zauważyć, że p. Goering przyrzekł imieniem Niemiec rządowi Jugosławji wszelką pomoc w tępieniu spisku. A jednak organ spiskowy grożący zamachem królowi Aleksandrowi, wydawany był jużto w Berlinie, jużto w Gdańsku. I Niemcy więc także nie są bez winy.

P. Uzunowicz utworzył gabinet „silnej ręki“, złożony z najmocniejszych podpór trwającego od pięciu lat reżimu dyktatorskiego. Należy do nich zwłaszcza minister wojny i marynarki gen. Żiwkowicz, który jako dowódca gwardji dokonał w noc Trzech Króli 1929 r. wraz z królem zamachu stanu i został wtedy pierwszym premjerem dyktatury. Gen. Żywkowicz brał przed 31 laty udział w spisku, który zgładził Aleksandra I. Obrenowicza. Należy do tych Serbów, którzy Jugosławję uważają tylko za powiększoną Serbję, a nie za unję bratnią Serbów, Chorwatów i Słoweńców. Obecność jego w rządzie Uzunowicza świadczy, że narazie nie myśli się w Białogrodzie o żadnych ustępstwach na rzecz autonomicznych dążeń chorwackich. Dyktatury są często ślepe. Czynią ustępstwa dopiero wtedy, gdy już jest zapóźno.

Dzienniki donoszą o nowej fali prześladowań katolicyzmu w Meksyku. Wypędza się z kraju biskupów i księży, ateizuje się szkoły, zamyka kościoły, stowarzyszenia i dzienniki katolickie. Wielka prasa światowa, która rzuca codziennie gromy w Hitlera za jego antysemityzm, wstydzi się wziąć w obronę ofiary fanatycznego sekciarstwa rządów socjalistycznych w Meksyku. Chodzi tu przecież tylko o katolików. Poinformujemy wkrótce Czytelników o tym nowym wybuchu barbarzyństwa w państwie, którego przedstawiciele na trybunie Ligi Narodów stroją się obłudnie w togi liberalizmu i postępu.

(ax)

Echa dnia

Wzrost i upadek żydowstwa

„Gazeta Warszawska“ (Nr. 319) omawia pracę żydowskiego ekonomisty Jakóba Leszczyńskiego („Ruina ekonomiczna Żydów po wojnie światowej“). Niektóre wiadomości tam zawarte są istotnie interesujące:

Sto lat temu na całym świecie było zaledwie 3 miljony żydów, od tej pory ilość ich zwiększyła się pięciokrotnie. W tym samym czasie ludność na całej kuli ziemskiej zaledwie się podwoiła, zaś specjalnie w Europie — wzrosła trzykrotnie.

Gospodarczo i kulturalnie równie szybko wzmogła się w tym okresie potęga żydowska. Sto lat temu istniały tylko trzy kahały, które miały po 10.000 ludności. Zwykle kahał liczył 200 do 300 głów. Większość ludności żydowskiej zamieszkiwała wsie i małe miasteczka. **Dziś żydzi mieszkają w wielkich miastach i istnieją kahały, liczące do 300.000, a nawet 500.000 osób.**

Sto lat temu żydzi byli przeważnie szynkarzami, pachciarzami i handlarzami, albo nędzarzami, włóczącymi się po wsiach i dworach. **Po stu latach widzimy ich jako robotników, przemysłowców, właścicieli przedsiębiorstw i w zawodach inteligentnych.**

Pod względem geograficznym też zaszły przesunięcia. Sto lat temu prawie wszyscy żydzi koncentrowali się na terytorjach słowiańskich, arabskich i tureckich — dziś przeszło 40 proc. znajduje się na terytorjach anglosasko-niemieckich, a **największe skupisko żydów, cztery i pół miljona, zgrupowało się w Ameryce.**

Niestety, drugie z rzędu skupienie Żydów jest na ziemiach słowiańskich — w Polsce. Pod tym względem niewiele się w Polsce od stu lat zmieniło.

W pracy swojej dr. Leszczyński bije na alarm z powodu ruiny gospodarczej, jaka **dziś** zagraża żydostwu. W Polsce jednak żydostwo samą swoją masą jest tak mocne, że taka czy inna konjunktura gospodarcza nie wpłynie sama przez się na t. zw. kwestję żydowską. Tylko wielka prężność narodu polskiego, czynna i zdecydowana postawa społeczeństwa polskiego mogą zmienić fatalny dla Polski stan rzeczy.

Fundusze ubezpieczeniowe na pokrycie budżetu

Co będzie, gdy wyczerpie się tzw. pożyczka narodowa, która łata budżet obecny 1934/5? Trzeba znaleźć jakieś nowe źródło pieniądza na budżet z niedoborem zawsze około 300 miljonów rocznie. Odpowiedź tę daje już w pewnej mierze rozporządzenie Prez. Rzp. o rencie wieczystej.

Łódzka „Prawda“, pismo gospodarczych kół sanacyjnych, pisze o tej rencie pochwalnie (nr. 43):

„— Renta wieczysta stanowić będzie przedewszystkiem lokatę dla kapitałów zakładów ubezpieczeń społecznych. **Skarb Państwa przejmować będzie część gotówkowych kapitałów instytucyj ubezpieczenia długoterminowego wzamian za zobowiązanie wieczystego wypłacania tym instytucjom po 5 procent rocznie od przejętych sum.** Dla zakładów ubezpieczeniowych renta wieczysta stanowić będzie lokatę bardzo wygodną, a nadewszystko pewną, dla ubezpieczonych jest to również korzystne. Polityka lokacyjna instytucyj ubezpieczeniowych — te różne hotele w miejscowościach letniskowych, te wszystkie kolonje i koszary mieszkaniowe, te pożyczki, udzielane spółdzielniom budowlanym — kazały poważnie obawiać się o bezpieczeństwo funduszów ubezpieczeniowych. Z tego rodzaju inwestycyj zakłady ubezpieczeniowe nietylko nie osiągały żadnego oprocentowania, lecz z reguły musiały po-

ważne kwoty dopłacać do nich. Lokata w rencie wieczystej przyniesie tylko 5 procent, ale zato będzie to dochód pewny“.

Ale... bo okazuje się, że jest i... ale:

„— Operacji kredytowej, jaką zamierza przeprowadzić Skarb Państwa zapomocą renty wieczystej, nic zarzucić nie można, trzeba jednak stwierdzić, że rzuca ona jaskrawe światło na kwestję ubezpieczeń społecznych w naszym kraju. **Skarb Państwa musi sięgać do funduszów ubezpieczeniowych, aby pokryć niedobór budżetu zwyczajnych wydatków państwowych.** Świadczenia socjalne uszczupliły wydajność źródeł dochodowych Państwa. Gdyby świadczenia socjalne nie były tak wielkie, dochody z podatków wystarczyłyby na pokrycie zwyczajnych wydatków Skarbu Państwa.

W tych warunkach operacja z rentą wieczystą przedstawia się jako **wysoce sztuczna** i dla kraju bardzo **kosztowna**. W rzeczywistości bowiem Skarb Państwa ściąga pewną część swoich **środków na potrzeby budżetu zwyczajnego nie w sposób normalny**, tj. za pośrednictwem urzędów podatkowych, lecz za pośrednictwem instytucyj ubezpieczeń społecznych, czyli w sposób bardzo drogi i bardzo skomplikowany...

Przy tak skomplikowanym i drogim systemie ściągania funduszów na zwyczajne wydatki państwowe, trzeba się zapytać, czy społeczeństwo będzie w stanie podołać zobowiązaniom, które Państwo dzisiaj zaciąga, i czy nie należałoby raczej spojrzeć prawdzie w oczy i powiedzieć sobie, **że nie stać nas na utrzymywanie dwóch odrębnych administracyj dla ściągania funduszów na jeden cel**, administracji skarbowej i administracji ubezpieczeniowej“.

I znowu okazuje się ile w naszych pomajowych budżetach jest... sztuki i sztuczek.

Anglja protektorką Żydów

„Hajnt“ (Nr. 231) donosi:

„— Lord Eden oświadczył, że przygotowuje akcję na terenie międzynarodowym (ma się rozumieć genewskim) **w celu zabezpieczenia raz na zawsze praw żydowskiej mniejszości, szczególnie w Niemczech i w Polsce“.** (!!)

Czy w istocie tak jest — przyszłość pokaże. W każdym razie jest niewątpliwe, że czynniki żydowskie starają się wysunąć Anglję, jako narzędzie swej polityki w Genewie.

Polska na konferencji „złotego bloku“

Skuteczna walka z kryzysem w państwach o złotej walucie

Podczas międzynarodowej konferencji gospodarczej, jaka się odbywała w zeszłym roku w Londynie i jaka się skończyła pełnym fiaskiem, pięć państw podpisało w dniu 3 lipca deklarację, że pozostaną wierne walucie złotej, opartej o obecny parytet. Państwami temi były Francja, Belgja, Szwajcarja, Holandja, Włochy i Polska. W ten sposób powstał t. zw. blok złoty.

Oficjalna polityka polska bardzo sobie ceniła tę przynależność Polski do bloku złotego.

W bieżącym roku, korzystając z pobytu w Genewie delegatów wszystkich państw uczestniczących w zgromadzeniu Ligi Narodów, zebrali się w dniu 25 września na narady przedstawiciele bloku złotego, aby pomówić o własnych sprawach, a przedewszystkiem o ożywieniu wymiany towarowej. Zebrali się, ale bez Polski.

Wyraziliśmy na tem miejscu zdziwienie — również takie samo zdziwienie wypowiedziała cała niemal prasa, z wyjątkiem organów prorządowych, które — przeciwnie — zajęły stanowisko niezwykle lekceważące blok złoty.

Widocznie jednak to lekceważenie nie oddawało ich, (względnie czynników oficjalnych, za nimi stojących) wewnętrznego przekonania, bo teraz, gdy w Brukseli zebrała się znów **konferencja państw bloku złotego na dwudniowe obrady**, przypadające na 19 i 20 b. m., **spotkać już można było na niej delegatów Polski.** Jak się zdaje, do udziału Polski doszło na skutek jej własnej inicjatywy, przy pośrednictwie Belgji. Zaznaczył to do pewnego stopnia przewodniczący konferencji, belgijski minister spraw zagranicznych Jaspar, który o obecności Polski powiedział, co następuje: „Pozdrawiam specjalnie członków delegacji polskiej, którzy nie uczestniczyli w naszem pierwszem spotkaniu, ograniczonem do graniczących ze sobą państw Zachodu. Byliśmy jednomyślni w pójściu na rękę jej życzeniu zasiadania w naszem gronie, bo **Polska zachowała parytet złoty i celem jego** podtrzymania poczyniła wysiłki, których zasługę i skuteczność ocenia każdy“.

Po wyjaśnieniu sprawy udziału Polski, należy zkolei zastanowić się, jakie warunki powodzenia może mieć współpraca państw bloku złotego. Otóż przedewszystkiem wypada stwierdzić, że odbywała się ona w pewnej sprzyjającej atmosferze, a to dzięki świeżo ogłoszonym danym statystycznym.

Przeciwnicy stabilizacji waluty wysuwali już oddawna argument, że wobec deprecjacji dolara i funta szterlinga, państwa o złotej walucie nie będą zdolne do konkurencji na polu towarowej wymiany międzynarodowej, gdyż ich poziom cen wyrażony w złocie, będzie zbyt wysoki. Argument ten istotnie był słuszny, ale tylko chwilowo. Gdy funt szterling spadł, ceny w Anglji nie podążyły za jego spadkiem, przeciwnie, utrzymały się wyrażone w walucie szterlingowej na tym poziomie, na jakim były przed odchyleniem się tej waluty od parytetu złotego. Innemi słowy, ceny te wyrażone w złocie były niskie. Jednak nie trwało to zbyt długo. Stopniowo ceny zaczęły się podnosić.

Z drugiej strony, okazało się, że w krajach, **w których zachowano parytet złotowy, o ile równocześnie prowadzi się politykę deflacyjną**, to znaczy politykę obniżenia stopy życiowej państwa, samorządów, instytucyj publicznych, to **ceny ulegają stopniowej obniżce.**

I właśnie statystyka międzynarodowa, prowadzona przy Lidze Narodów dowodzi, że **ceny w porównaniu z r. 1931 obniżyły się najbardziej w państwach bloku złotego. Spadek tych cen wynosi ponad 20 procent.**

Ten stan rzeczy bardzo wzmocnił pozycję psychiczną tych, którzy są przeciw manipulacjom walutowym i przeciw inflacji. Zupełnie już świeżo opublikowane nowe cyfry, ilustrujące stan handlu zagranicznego. Jest rzeczą wiadomą, że handel ten niezwykle ucierpiał od kryzysu. Ucierpiały wszystkie państwa, ale kraje bloku złotego wcale nie najwięcej. Raczej najmniej. Jeśli porównać wartość dzisiejszą produktów handlu zagranicznego i z roku 1929, to okazuje się, że **wartość obecna handlu zewnętrznego Stanów Zjednoczonych wynosi zaledwie 23 proc. jego wartości w r. 1929, analogiczna wartość handlu Wielkiej Brytanji 32,8, Japonji 36,8 proc.**, a państw bloku złotego **razem wziętych 37,3 proc.** Wynika z tego, że wymiana towarowa państw bloku złotego obniżyła się najmniej.

Ale nie znaczy to, żeby stan tej wymiany był zadowalający. Gdyby on zresztą był znakomitym, niepotrzebne byłyby konferencje państw bloku złotego. Właśnie **punktem wyjścia tych konferencyj jest chęć ożywienia wzajemnej wymiany towarowej między państwami bloku złotego.** Fakt zaś, że handel zagraniczny państw bloku złotego spadł stosunkowo najmniej jest dowodem, że stała waluta nie jest przeszkodą, lecz przeciwnie, ułatwieniem wymiany towarowej między państwami.

Państwa bloku złotego chcą przełamać kryzys handlu zagranicznego, zaczynając od siebie. Na konferencji w Brukseli postanowiono jednomyślnie, że państwa wchodzące w skład bloku winny w drodze układów bilateralnych **doprowadzić do zwiększenia w ciągu roku swych wzajemnych obrotów towarowych o 10 proc.**

Pozatem uchwalono powołać do życia trzy komisje ekspertów, którzyby przygotowali rozwiązanie zagadnień dotyczących propagandy handlowej, turystyki i transportów. **Przyszła konferencja** ma się zebrać za trzy miesiące również **w Brukseli.**

Przechodząc do oceny ogólnej, wypada uznać za celowe zarówno wysiłki zmierzające do ożywienia wymiany towarowej między państwami bloku złotego, jakoteż udział w tych wysiłkach Polski.

Niemniej przeto wypada przypomnieć, że zasadnicza poprawa może przyjść tylko od wewnątrz, od naprawy wewnętrznego organizmu gospodarczego, który, o ile chodzi o Polskę, jest jeszcze bardzo chory.

W.

Prawosławni koloniści z Wołynia w pow. brzeżańskim

Prasa ruska donosi o wybudowaniu cerkwi prawosławnej w kolonii Daleki Kąt powiatu brzeżańskiego. Kolonja ta składa się z prawosławnych Rusinów z Wołynia osiedlonych tu w latach 1925—27. Okazuje się więc, że nie Polacy, lecz Rusini i to z Wołynia kolonizują Małopolskę Wschodnią. Ciekawi jesteśmy, tu we Lwowe, kto to i na czyich ziemiach osadził w brzeżańskiem kolonistów wołyńskich.

Domy ludowe w pow. brodzkim

„Diło“ notuje otwarcie nowych „Domów ludowych“ (polskich) we wsiach: Palikrowy, Suchod i Bołdury brodzkiego powiatu. Jeszcze w r. b. liczba „Domów ludowych“ ma wzrosnąć do 17. Niestety, szersze sfery polskiego społeczeństwa muszą się o tem dowiadywać dopiero z prasy ruskiej tak, jakby w Brodach żaden polski inteligent nie umiał chwycić za pióro i napisać porządną korespondencję do „Kurjera“.

Szlakiem polskich badań papyrologicznych

Najmłodszą, bo dopiero czterdzieści kilka lat liczącą gałęzią filologji klasycznej jest **papyrologia**, która coraz świetniej się rozwija, a w Polsce ma **kilku wybitnych reprezentantów**. Najstarszym z nich jest znakomity hellenista lwowski, profesor Uniwersytetu J. K., dr. **Stanisław Witkowski**. Na drogę badań nad papyrusami, czytania ich, uzupełniania i objaśniania, wszedł on od samych początków istnienia studjów papyrologicznych zagranicą. Już w r. 1894 ogłosił w Przeglądzie Polskim w Krakowie (rocznik XXVIII 3 str. 64—105) rozprawę pt. Życie w Egipcie w epoce Ptolemeuszów według papyrusów greckich, w której dał syntezę poprzednich badań w tej dziedzinie, dorzucając cenne spostrzeżenia własne i wskazując na wielką wartość nowego materjału.

Rok przedtem powziął zamiar napisania **gramatyki języka papyrusów z epoki ptolemajskiej.** Ponieważ jednak stare wydania papyrusów roiły się od błędów, należało najpierw dokładniej w miarę możności, zbadać lekcje tekstów. Prof. Witkowski zabrał się tedy **przedewszystkiem do poprawienia tekstów paryskich**, czego owocem była praca: **Prodromus grammaticae papyrorum Graecorum aetatis Lagidarum** (Kraków 1897). Wnet potem miał gotowy do druku zarys fonetyki i morfologji języka papyrusów. Tymczasem jednak (w latach 1898—1906) wyszedł niemiecki podręcznik takiej gramatyki z pod pióra Edwina Maysera. Wobec tego prof. Witkowski zaniechał jednak pracy nad wyjaśnianiem lekcyj papyrusowych i tekstów.

Przedewszystkiem zaś zasłużył się w tej dziedzinie zebraniem greckich listów prywatnych z epoki Lagidów, które sa najlepszem źródłem mowy potocznej. Zbiór ten, poprawiony i zaopatrzony komentarzem wyszedł w Lipsku (wyd. I. 1906, II. 1911). Językowi papyrusów poświęcił nadto dwa sprawozdania w **Bursians Jahresberichte** (1904 i 1912).

Ale te studja papyrologiczne stanowiły tylko jedną z wielu dziedzin, po których kroczy w swej przeszło 40-letniej pracy naukowej, znakomity hellenista lwowski, mający w swym dorobku mnóstwo rozpraw i dzieł naukowych, żeby wymienić tylko wydane w ostatnich latach pomnikową „Historjografję grecką“ (w 3 tomach) i wyborną „Historję tragedji greckiej i teatru greckiego“.

W ślady jego na polu studjów papyrologicznych wstąpił wnet po nim **Stefan Waszyński**, profesor historji starożytnej w Uniwersytecie Jagiell. Ale przedwczesna śmierć (1908 r.) przekreśliła nadzieje jego plany.

Uniwersytet lwowski posiada docenta papyrologji, dr. **Franciszka Smolkę**, który w uznaniu swej długoletniej działalności naukowej został w ostatnich dniach, jak donosiły dzienniki, mianowany tytularnym profesorem na Wydziale Humanistycznym. Jest on uczniem prof. Witkowskiego i u niego się habilitował przed 10 laty. Już w r. 1921 wydał we Lwowie obszerną pracę pt. Szkolnictwo greckie w starożytnym Egipcie. Oprócz szeregu artykułów ogłoszonych (od r. 1922) w czasopiśmie filologicznem „**Eos**“, wydał książkę „Zarys polityki handlowej Ptolemeuszów“ (Lwów 1924). Zainteresowania jego zwracają się ku sprawom życia codziennego i dziejami Egiptu hellenistycznego.

Wraz z warszawskim docentem papyrologji, dr. **Jerzym Manteuffelem** wydał w r. 1933 (Lwów, Bibljoteka Filomaty, wyd. przez prof. Ganszyńca) krótką syntezę dotychczasowych badań papyrologicznych. Podręcznik, przyjęty przychylnie przez krytykę naukową, zapoznaje czytelnika z istotą papyrologji, z jej dziejami zagranicą i w Polsce, a w części szczegółowej z książką greckią w starożytności, z tekstami literackiemi, z piśmiennictwem ludowem i religijnem, listem i dokumentem. Może zainteresować nietylko fachowców formą zewnętrzną, wielu ilustracjami, i ciekawą treścią, która zapoznaje nas z tą coraz bujniej rozwijającą się dyscypliną filologiczną. I w tej dziedzinie Polska stara się nadążyć za innemi bogatszemi narodami kulturalnemi, choć narazie jeszcze na szarym końcu. Uniwersytety starają się o wydawnictwa odpowiednie, które są przeważnie bardzo drogie. Największą kosztownych publikacyj papyrologicznych zebrał prof. Witkowski w Bibljotece Uniw. we Lwowie, potem doc. Manteuffel w Warszawie, gdzie dzięki jego staraniom powstał także zbiór papyrusów greckich przy Warszawskim Instytucie Papyrologicznym założony przez prof. Przychockiego. Także Bibljoteka Jagiell. posiada sporo wydawnictw papyrologicznych, a tem wiele bardzo rzadkich.

ESPE.

KRONIKA PRZEMYSKA

Żydowska arogancja

Bardzo modną łakocią jest obecnie chałwa, wyrabiana głównie z sezamu. Wytwórnie znajdują się przeważnie w rękach żydów, którzy na chałwie robią kokosowe interesy. Jeden z chrześcijańskich cukierników w Przemyślu, chcąc złamać żydowską hegemonję poczynił przygotowania do własnego wyrobu chałwy, a ponieważ sezam sprzedają również tylko żydzi zwrócił się do firmy (**Majlech) Künster** Kraków Rynek Główny 6: o nadesłanie mu oferty. Odpowiedź, którą otrzymał, świadczy o niezwykłej arogancji. Oto treść odpowiedzi Künstlera:

„Sezam prowadzę i sprzedaję tylko 100 kg. naraz. Wobec tego, że W. P. takiej ilości nie może naraz kupić — oferty nie składam. Inne artykuły **zależnie ilości**“ **(sic)**.

Ten żyd, który tylko „zależnie ilości“, chce z chrześcijańskim kupcem handlować mógłby służyć za symbol. Kupuj Polaku, u Żyda.

SKAZANIE ŻYDOWSKICH KOMUNISTÓW. Przez trzy dni trwała ostatnia w tej kadencji rozprawa przed przysięgłymi. Jako oskarżeni stawali Szymon Schlam i Breindla Schaffer. Schlam był „specem“ od wojska i usiłował prowadzić bolszewicką agitację wśród żołnierzy. Spotkał go za to zasłużony wyrok gdyż został skazany na 6 lat aresztu. Breindlę Schaffer zwolniono gdyż dowody jej winy były niedostateczne.

CENY TARGOWE. W Przemyślu płaci się obecnie za 100 kg. pszenicy zł. 17.50 żyta 16. jęczmienia 14. owsa 13.50. siana 6, słomy 3, koniczyny 7. ziemniaków 2.50—3.00 Konie pociągowe sprzedawano po 100 — 150 zł. taborowe po 150-230 na rzeź po 20—30. Za kg. żywej wagi płaci się cielęta gr. 50—55. barany 55—60. świnie od 20 gr. do 70. bydło od 25—40 gr.

KRONIKA ŚLĄSKA

BÓJKI NA MECZACH NIE USTAJĄ. W niedzielę podczas meczu na boisku „Pogoni“ w Katowicach, jeden z zawodników „Naprzodu“ kopnął w głowę W. Górę z klubu „Pogoń“ wskutek czego ten upadł na ziemię i utracił chwilowo przytomność. Przewieziono go niezwłocznie do szpitala gdzie lekarze orzekli pęknięcie czaszki i wstrząs mózgu. Ponadto gracze „Naprzodu“ poturbowali kilku innych zawodników „Pogoni“ Wobec tych zajść sędzia przerwał mecz. Przyczyną tych wypadków była widoczna przegrana „Naprzodu“, do czego gracze tego klubu za wszelką cenę dopuścić nie chcieli. W sprawę tę wkroczył prokurator.

SZOFER Z KRAKOWA SPRAWCĄ ŚMIERTELNEGO WYPADKU. W Słupnej, na ulicy Krakowskiej kierowca samochodu osobowego, Moon Fryderyk z Krakowa (Szarego 24) z powodu szybkiej i nieostrożnej jazdy przejechał śmiertelnie hutnika, Zgraję Wincentego z Brzęczkowic. (wł).

KRONIKA ZŁOCZOWSKA

Z ŻYCIA Z. M. K. Jak już donosiliśmy z chwilą przybycia do tutejszej parafji Ks. dr. Jagłarza rozpoczęła się ożywiona praca w Związku Młodzieży Katolickiej. W krótkim czasie zorganizowano teatr amatorski wśród młodzieży Z. M. K., który w niedzielę 21 bm. w sali Sokoła odegrał dwie sztuczki. Dzięki kierownictwu Ks. dr. Jagłarza oraz reżyserji p. Jakubowskiego obie wypadły bardzo udatnie.

ŻYDOWSKI SZYNK MORDOWNIĄ. W szynku żyda Markusa Schnapa przy pryncypalnej ulicy bardzo często wynikają krwawe awantury. Jedno z ostatnich zajść wydarzyło się w nocy z 22 na 23 bm. między kapralem 52 pp. a jednym z miejscowych strzelców, którego w stanie b. ciężkim odwieziono do szpitala. Przydałoby się, by władze policyjne zaopiekowały się tym żydoszynkiem.

GDY SIĘ KUPUJE U ŻYDA. W sklepie Chaima Schora w Sasowie pow. Złoczów p. Zaremba z Uszni — przy wydawaniu pieniędzy zauważył brak gotówki 100 zł. Na interwencję policji — żyd w skryty sposób podrzucił poszkodowanemu 100 zł. przez drugiego żyda. Niewątpliwie p. Z. wyciągnie z zajścia właściwą naukę.

Dyrektorzy żydowskich banczków

w Łańcucie pod kluczem

Na terenie łańcuckim od długiego czasu rozwijały oszukańczą i lichwiarską działalność rozmaitego rodzaju żydowskie banczki, które przy pomocy lisich forteli ograbiały swych klientów. „Dyrektorzy“ tych instytucyj, żerując na ludzkiej niedoli, sami stawali się bogaczami, zakupywali wiejskie majątki, kosztowności i t. d.

Tymczasem dzięki zarządzonej we wszystkich kasach i bankach **kontroli biurowości i ksiąg kasowych,** udało się wykryć popełnione przez nich nadużycia. W rezultacie **osadzono w więzieniu „dyrektorów“ Herscha Zawadę i N. Bauera, oraz jednego naganiacza, S. Wundera;** za drugim, N. Welkenfeldem, który przebywa w ukryciu, zarządzono poszukiwania.

Ponadto na zarządzenie specjalnie delegowanego z Krakowa sędziego śledczego aresztowany został **„doradca prawny“ żydowskich oszustów, adw. J. Wittlin,** który do dziś — mimo licznych starań współwyznawców — przebywa w więzieniu.

Jest rzetelną zasługą nowomianowanego starosty p. **Bogusławskiego,** że ukrócił kryminalne sprawki hjen lichwiarskich, które winny ponieść zasłużoną karę.

=×=

Światła i cienie Stanisławowa

Dwa „odkrycia“. — Judeo-Stanislavovia. — O reprezentacyjnej stronie gmachu wojewódzkiego. — Ulica, na której się tonie. „Na wyjazd do Palestyny“

I Stanisławów też można zwiedzać i nawet czynić tu odkrycia. Nie musi się odbyć dalekiego spaceru. Zaraz w pobliżu dworca kolejowego sterczy sobie **szkielet „radosnej twórczości“** i setką pustych czeluści przypomina oczodoły zmarłej a nie pogrzebionej **hydry „twórczego rozmachu“.** Tą nieustającą wystawą bałaganu jest olbrzymi, **4-piętrowy gmach,** który przy ul. Grunwaldzkiej zaczęła budować w r. 1930 Kolej, jako mieszkalny budynek dla urzędników swej dyrekcji. W przeciągu kilku miesięcy wydrapano się na 4 piętro i pod dach, wydano około **pół miljona** i od 3 lat... nic więcej nie zrobiono, z powodu... braku funduszów. Gmach, który byłby się już prawie zamortyzował czynszami, stoi **niedokończony i pusty.** Chociaż nie zupełnie, bo w piwnicach zamieszkały męty, nb. bezpłatnie. Zastanawiającym jest doprawdy ten „brak funduszów“, bo powszechnie wiadomo, że domy mieszkalne buduje kolej **z pieniędzy Funduszu Emerytalnego** swoich pracowników. A Fundusz ten chyba jeszcze ma pieniądze!

Ładny natomiast jest **budynek Dyrekcji okręgowej kolei państwowych.** Ale cóż? Dyrekcja wykańcza swój żywot, a gmach będzie do wynajęcia. Mówi się o nowym lokatorze, którym ma być **Izba Skarbowa II ze Lwowa** a może nawet Dowództwo nowego okręgu korpusu, kreowanego w miejsce zredukowanej dyrekcji kolei. Wiadomo, oszczędność przedewszystkiem.

Najciekawszym okazem miejskiej architektury Stanisławowa, jest **odnowiony Ratusz.** Modernistyczny budynek w łamańce kątowe, nadaje się do zabawy w chowańca, a jest przeznaczony na sklepy, naturalnie żydowskie. Prawdziwą zaś ozdobą jest wieża — minaret, z której ganeczku muezin - Chowaniec patrzeć będzie kiedyś na dachy swojej arendy i dumać żałościwą dumkę o tem, co mu zostało z dawnych lat. Ten monument Bliskiego Wschodu, ma być alegorją dawnego znaczenia Stanisławowa, jako miasta handlowego, którem przez długie lata wielko - rządził **polonus' dr Nimkin. Co to za czasy były! Judeo - Stanislavovia!** Styl odmłodzonego Ratusza psują odrobinę **cztery stylizowane** gęsi z zakrzywionymi dziobami. Pilnują one nie tyle kapitolu stanisławowskiego ile -utopionych w betonie **kilku miljonów....**

Za to naprawdę reprezentacyjny budynek zajmuje **Urząd Wojewódzki.** Czworoboczny gmach otaczają ulice Karpińskiego, Potockiego, Kościuszki i plac Potockiego. Front budynku, na parterze, zajęły same sklepy. Różnorodne, jak na bazarze. Lewi Silberherz sprzedaje bławaty a z nim konkuruje Z. Auster i przedstawiciel sukien bielskich L. Kupferberg. Gotową już garderobę sprzedaje Juljusz Schwarzfeld, a jego sąsiad I. Kader goli i strzyże także i odbiorców optyka I. Reicha, następcę Reischera. Jest i jeden ruski sklep, w którym Miron Giba sprzedaje obuwie. Wśród tych wszystkich sklepów można bez trudności odszukać wejście do Urzędu Wojewódzkiego. Stoi w niem bowiem policjant.

Ulicami Stanisławowa chodzi się bardzo wygodnie po... kocich łebkach, chociaż wiele ulic już wyasfaltowano. Za to Corso stanisławowskie, ul. **Sapieżyńska tonie... w błocie.** Jest to droga państwowa, przecinająca miasto i dlatego magistrat nie zajmuje się nią wcale. Typowa polska droga w Małopolsce wschodniej. Jednak sytuację ratują strzelcy i strzelczyce. Mniej - więcej co niedzieli maszerują sobie ul. Sapieżyńską w takt wesołej muzyczki... i w tej chwili nie tylko, że niema już nikogo na chodnikach, ale znika też i błoto z jezdni. Z pod nóg!

Przykrość sprawia tylko chodzenie do Kościoła ormiańskiego w niedzielę. Po drodze, przy ul. Ormiańskiej mieści się **koedukacyjne gimnazjum żydowskie.** Świętują tam w soboty, a w **niedzielę odbywa się nauka.** Są więc i pauzy. Kiedy Katolicy idą do Kościoła lub zeń wracają, młode chaluce i chalucynie wrzaskiem przypominają im, że naród wybrany **nie ma obowiązku** szanować **świąt** panującej religji swych gospodarzy. Psuje to krew większości, co zresztą zostało **sprytnie wyzyskane** przez żydów dla zapewnienia sobie wydatnych rezultatów w zbiórkach ulicznych. Kwestują żydzięta na różne swe cele i karotują nawet katolików. **„Na wyjazd do Palestyny“** — szepce wymalowana kwestarka i otrzymuje skwapliwy datek od katolika z życzeniem „szczęśliwej podróży!“ Oby jak najrychlej i najliczniej!

Roman Toporczyk

KRONIKA STANISŁAWOWSKA

Z ŻYCIA KOLEJOWEGO. ZWOLNIENIA Z dniem 1 bm. zostali zwolnieni z pełnienia swych obowiązków przez przejście na emeryturę, Garstka Władysław, z dn. 1 listopada br. st. asesor Czuczewicz Stanisław i Zieliński Ignacy. **Przeniesienia.** 16 bm. odjechał dr. Józef Chojnacki, były naczelnik Biura prawnego tut. DOKP., który został przeniesiony do dyr. Kol. w Radomiu. Inż. Wojakiewicz Stanisław, b. zawiadowca stacji w Haliczu, został przeniesiony do Oddziału ruchowo-handlowego w Stanisławowie, Również do wspomnianego Oddziału przeniesiono inż. Koreleckiego Juljusza zawiadowcę stacji w Bolechowie.

LAMPIONY NA GROBY. Jak corocznie tak i w roku bieżącym sekcja Młodych Polek przygotowuje artystycznie sporządzone lampiony na groby, które będzie można nabyć już w najbliższych dniach w Bibljotece TSL. przy ul. 3-go Maja 26 po cenie 20 gr. za sztukę. Czysty dochód na cele oświatowe.

KRONIKA TARNOWSKA

JESTEM GŁODNY! PROSZĘ MI DAĆ CO ZJEŚĆ! te słowa słyszą coraz częściej mieszkańcy Tarnowa od bezrobotnych kołaczących do drzwi. Okazuje się, że zbyt wiele jest nędzy w Tarnowie by Caritas, Tow. św. Wincentego à Paulo i prywat. na ofiarność mogły jej skutecznie ulżyć Gdy ruch budowlany, dość żywy obecnie ustanie w zimowej porze, bezrobocie znacznie się jeszcze powiększy.

MAGISTRAT M. TARNOWA obniżył nieco cenę gazu, zniósł zaś zupełnie opłatę za wynajem gazomierzy.

WYSTAWĘ OBRAZÓW połączoną z loterją na rzecz powodzian otwarto w Muzeum higjenicz.

=×=

CO DZIEŃ NIESIE?

25 PAŹDZIERNIKA
Wsch. sł. 5 g. 59 m.
Zach. sł. 16 g. 16m.

Czwartek
Kryspina
Piątek Ewerysta

Gdzie i co kupię ?.

REPERTUAR TEATRÓW MIEJSKICH

TEATR WIELKI

Czwartek 25. 10. g. 7.30 „Cudze dziecko"
Piątek 26. 10. g. 7.30 „Cudze dziecko"
Sobota, 27. 10. godz. 7.30 Cudze dziecko Abon. 5.
Niedziela, 28. 10. godz. 3.30 Zwyciężyłem kryzys. — Ceny najniższe. godz. 7.30 Cudze dziecko. — Abon. 5.

TEATR ROZMAITOŚCI

Czwartek 25. 10. g. 7.30 „Gdybym chciała".
Piątek 26. 10. Próba generalna ze „Szpiega".
Sobota 27. 10. godz. 7.30 „X. 33" — premjera. — Abon. 6.
Niedziela, 28. 10. godz. 7.30 „X. 33" — Abon. 6.

REPERTUAR KINOTEATRÓW

APOLLO: „Nędznicy" Harry Baur
ATLANTIC: Viva Villa.
COLOSSEUM: „Pod pręgierzem" rewja Wyścig humoru.
CASINO: Twe usta kłamią z Normą Shearer.
CHIMERA: „Wesoła Zuzanna" z Liljan Harvey w głównej roli.
GRAŻYNA: Czar wiedeńskiego walca z Magdą Schneider i Szlezakiem.
KOPERNIK: Marlena Dietrich w filmie Imperatorowa.
MARYSIEŃKA: Marlena Dietrich Imperatorowa oraz rewja Ram-Pam-Pam.
MUZA: „Żółty książę" — Ramon Novarro.
PALACE: Czy Lucyna jest dziewczyną w głównej roli Smosarska — Bodo.
PAN: „Bunt Młodzieży" oraz Rewja
PASAŻ: Ślady o świcie Kenn Maynard oraz rewja.
RAJ: „Katarzyna Wielka" Elżbieta Bergner i Douglas Fairbanks.
STYLOWY: Orły na uwięzi. oraz rewja.
ŚWIT: Podwójny program: „Jego ekscelencja subjekt" i „Maharadża Rumpuru"
WANDA: „W tajnej służbie" i „Schowajcie swoje smutki"

=X=

KOMUNIKATY TEATRÓW MIEJSKICH

TEATR WIELKI gra dziś i w dnie następne najpopularniejsza z komedyj obecnego sezonu W. Szkwarkina „Cudze dziecko". Łagodny i bezpośredni humor, żywy djalog doskonale ujęte postacie współczesnej Rosji poniekąd z przymieszką pewnego egzotyzmu, oto walory sztuki. W rolach głównych pp. Bohdańska, Matusiakówna, Mikluszkówna-Łęcka, Śląska, Wierzejska, Berski, Brochwicz, Leliwa, Połoński, Składanek, Szpiganowicz i in.

D niedzielę dnia 28 bm. o godz. 3.30 gra Teatr Wielki po raz ostatni po cenach najniższych kapitalną komedję P. Vulpiusa „Zwyciężyłem Kryzys" w obsadzie premjerowej.

PREMJERA W TEATRZE ROZMAITOŚCI. W sobotę sensacyjna premjera sztuki Madisa i Boucarda „X 33", która jest autentycznym a tak ciekawym dokumentem z czasów wielkiej wojny. Wyborowa obsada w osobach pp. Kipeniówny, Zapolskiej Życzkowskiej, oraz pp. Bobrowskiego, Białoszczyńskiego, Dorwskiego, Gutnera, Jaśkiewicza, Kańskiego, Kordowskiego, Lewickiego, Michułowicza i in. Reżyserja K. Tatarkiewicza.

TEATR ROZMAITOŚCI gra dziś doskonałą komedję pełną prawdziwie francuskiego dowcipu, sukces wielu scen europejskich P. Geraldiego „Gdybym chciała".

Kronika lwowska

Do walki z nową klęską

Tyfus i czerwonka w Małopolsce

(g) Na terenie Małopolski Wschodniej wybuchła epidemja czerwonki, tyfusu i szkarlatyny. Jak wielkie są jej rozmiary, w tej chwili ocenić nie możemy. Z krótkich jednak notatek dowiadujemy się, że są one poważne. I tak np. w Delatynie, jak informuje wczorajsze „Diło", umiera dziennie kilka osób.. szkoły są pozamykane, a sąd nie powołuje zasądzonych do odsiadywania kary.

Skądinąd wiemy, że szpitale lwowskie są wypełnione po brzegi, a baraki przygotowuje się w tempie „wyjątkowo szybkiem". Ale i wyjątkowe tempo nie zbuduje baraku z dziś na jutro. Po ulicach miast włóczą się głodni, obdarci, zawszeni... włóczą się dziesiątkami... ulice, zwłaszcza w porze nocnej, mimo prób odszupasowania, pełne są żebrzących dzieci... Jakież smutne obrazy z sąsiedniego wschodu.

Zdaniem naszem należy rychło zabrać się do walki z groźną epidemją. Nie odczekiwać „zbawczych mrozów", gdyż sytuacja jest poważna.

Dlaczego dotąd nie pojawiły się na ulicach Lwowa i innych miast afisze, pouczające o tych chorobach, informacje, jak się strzec przed niemi. Dlaczego nie podano dotąd przyczyn tej epidemji? Na temat chorób krążą różne niepokojące pogłoski.

Chcemy więc wierzyć, że władze co będzie w ich mocy przeciwstawią tej nowej klęsce, która nawiedziła nasz kraj.

=X=

Piątek 26.X.1934 godz. 19 | **Uroczysta Inauguracja roku 1934/35 MŁODZIEŻY WSZECHPOLSKIEJ** ref. wygłosi J. Matłachowski. Wstęp wolny | **Sala II Domu Techników Lwów, ul. Abrahamowiczów 14**

Oko w oko z nędzą

W. S. H. Z. i bezdomni

Inicjały powyższe oznaczają Wyższą Szkołę Handlu Zagranicznego.

Co ta szkoła ma wspólnego z bezdomnymi?

Ma. Bo dzięki tej Szkole będzie kilka rodzin bezdomnych.

Szkoła posiada ogromną parcelę przy ul. Sakramentek 10. W kącie tej olbrzymiej parceli, daleko od ulicy, sterczą ruiny jakichś dawnych stajni. W ruinach tych pewien piekarz urządził sobie dwie stajnie dla koni, a przy tych koniach pozwolił „zamieszkać" kilku rodzinom nędzarzy bezdomnych.

Nędzarze ze starych desek sklecili **sobie tapczany tuż przy koniach**; jedna rodzina umieściła się nad drabiną z sianem; w kąciku ustawili biedacy żelazną kuchenkę. Obdarci, wynędzniali, **mieszkają tam lat kilka**, w lecie dusząc się od wyziewów i wydzielin końskich, a zimą ciesząc się z tych wyziewów, bo one dawały im swym zaduchem złudzenie ciepła.

Aż oto teraz, gdy lada dzień mrozy zetną ziemię, współmieszkańcom koni zabraknie miejsca do spania, zabraknie przeciekającego dachu nad głową. W.S.H.Z. postanowiła coś budować na swej parceli. Budowle z pewnością nie sięgną aż do stajni, nie powstaną na miejscu rudery. A jednak już **28 b. m. biedakom nakazano z rudery się wynosić**. To nie eksmisja, przeciw której można się bronić ustawą; to delożowanie, na które niema rady.

A możeby się znalazła?

Toć wśród zimy budowa nie rozwinie się w całej pełni; istnienie w odległym kącie starej rudery nic budowie przeszkadzać zresztą nie może. Przynajmniej do wiosny. Niechby ci nędzarze jeszcze przez zimę grzali się końskiem ciepłem i dychali końskim potem.

Z wielką przyjemnością zamieścilibyśmy na podstawie § 19 ust. prasowej takie np. ze strony W.S.H.Z. sprostowanie:

„Nieprawdą jest, jakoby nędzarze za kilka dni musieli opuścić stajnię. Natomiast prawdą jest, że mogą tam zostać do wiosny".

Albo innej treści:

„Nieprawdą jest, że pozbawiliśmy nędzarzy dachu nad głową. Natomiast prawdą jest, że wypłaciliśmy im takie kwoty, aby mogli sobie wynająć ludzkie izby na całą zimę".

Do takiego kroku W.S.H.Z. nie ma obowiązku — z punktu widzenia prawniczego.

Ale z humanitarnego?... **A. P.**

Plaga handlu ulicznego

Otrzymaliśmy następujące uwagi: Dokuczliwą plagą naszego miasta są natrętni handlarze uliczni hałaśliwie reklamujący sprzedawaną przez siebie tandetę. Ostatnio handlarzom tym nie wystarczają już dni powszednie, więc uprawiają swój proceder w niedziele i święta. I tak w ub. niedzielę pod samym kościołem św. Elżbiety od strony ul. Gródeckiej usadowił się jakiś sprzedawca czekolady który tak przeraźliwie wykrzykiwał jej „zalety", że aż go i wewnątrz kościoła było słychać. Możeby tak kompetentne czynniki wglądnęły nareszcie w tę sprawę i plagę ulicznego handlu ukróciły — bodaj w niedziele i święta.

=X=

R. Drzała poleca kołdry, materace, przerabia kołdry po 4 zł, materace po 5 zł. Chorążczyzna 5 obok kina „Apollo".

ŚWIECE, KWIATY, KRZYŻE CHORĄGIEWKI, LAMPIONY, ZIELEŃ itd. sprzedawać będzie w dnie 31. 10. oraz 1. i 2-go listopada br. na cmentarzach lwowskich i u wejścia na nie „Straż Mogił Polskich Bohaterów", która na mocy rozporządzenia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych posiada wyłączne prawo tej sprzedaży w powyższe dnie. Cały dochód przeznaczony na rzecz cmentarza Obrońców Lwowa.

=X=

Do P. T. Prenumeratorów zamiejscowych „Kurjera Powszechnego"

Wszystkich naszych P. T. Prenumeratorów zamiejscowych prosimy o wpłacenie prenumeraty zaległej i bieżącej na miesiąc

LISTOPAD 1934

na dołączonych blankietach na nasze konto P. K. O. 503.750, przyczem zwracamy uwagę że dołączone blankiety są wolne od opłaty pocztowej.

ADMINISTRACJA „KURJERA POWSZECHNEGO"

Rozwój Kół Szkolnych L.O.P.P.

Onegdaj odbyło się posiedzenie Sekcji Opiekunów Kół Szkolnych L. O. P. P. szkół powszechnych m. Lwowa, poświęcone omówieniu wyników akcji LOPP. i ustaleniu programu na rok 1934/35.

Jak wynika ze sprawozdania, we Lwowie istnieje przy szkołach powszechnych 59 Kół LOPP., liczących 10.243 członków popierających i 106 rzeczywistych. Młodzież należąca do tych Kół, złożyła w roku szkolnym 1933/34 na rzecz LOPP. 9.430 zł. 76 gr.

Sekcja uchwaliła szereg projektów związanych z pracą Kół w r. 1934/35, m. i. rozpisanie konkursu na sztuczkę lotniczą, wydanie piosenek o tematach lotniczych, sprawę czasopisma LOPP. dla młodzieży, wydawnictw i t. p. W wyniku dorocznych wyborów w skład Zarządu Sekcji weszli: ks. prof. Knopiński, pp. Chudzikowski, Pokornówna i Szczerbańska.

Zdarzenia i wypadki

(a.) SZAJKA KASIARZY ZA KRATKAMI. W związku z usiłowanem włamaniem do sklepu jubilera Hermana Beutla, dalej do sklepu firmy Karolewicz - Brzozowski i do magazynu z zabawkami Izydora Klaftena przy ul. Akademickiej l. 14. — dochodzenia policyjne rychło wpadły na ślad sprawców. W toku tych dochodzeń przytrzymano sprawców: Antoniego Kasarabę, Kazimierza Chudzika, Salomona Schwarza i Mieczysława Tabina, których odstawiono już do dyspozycji sędziego śledczego. Wymienieni kasiarze od dwu miesięcy prowadzili przedwstępne roboty, które miały im w sieci kanałowej utorować drogę do celu wyprawy: magazynu jubilerskiego Beutla. W tym celu przebili grubą na półtora m. ścianę bocznego kanału w ul. Akademickiej, poczem po dokonaniu trzech podkopów dostali się wreszcie do sklepu jubilerskiego, gdzie zostali spłoszeni. Po dwumiesięcznym „trudzie" osiedli w spokoju na dłuższy czas w „brygidkach".

(a.) FATALNY SKOK Z TRAMWAJU. Bronisław Pękalski (ul. Wronowskich, l. 6.) przejeżdżał wczoraj wozem tramwajowym linji „1" i na ul. Łyczakowskiej obok kamienicy nr. 76. wyskoczył tak fatalnie z tramwaju, iż upadł na chodnik i doznał złamania prawej ręki. Pogotowie przewiozło go do szpitala.

Wieczór poezji Młodego Lwowa

Mające piękne tradycje Koło Polonistów UJK. zorganizowało w ub. sobotę recital poetycki w którym wzięło udział 10 młodych poetów lwowskich. Zaprezentowali oni dorobek poetycki przeważnie dawno znany, z 34 recytowanych wierszy jedna trzecia była drukowana w dziennikach lub czasopismach. Stąd też trudno mówić o rozwoju talentu poetyckiego u poszczególnych autorów.

Mimo to wieczór sobotni spełnił swoje zadanie, gdyż umożliwił licznie zebranej w Collegium Maximum publiczności poznanie oblicza poetyckiego Młodego Lwowa.

Jest ono bardzo niejednolite. Obok utworów, będących wyrazem prawdziwego wzruszenia lub przeżyć słyszało się też wiele takich których źródłem była zwykła chęć rozrywki. Największem bodaj nieporozumieniem były wiersze o nastroju radykalnym. Uczestnik wieczoru miał to przekonanie, że wnętrze duchowe ich autorów było w chwili pisania zimną i zastygłą lawą, jakkolwiek pióro kreśliło słowo „bunt".

* * *

Bezsprzecznym talentem lirycznym okazał się Stanisław **Rogowski**. Żywość wyobraźni, szczerość uczucia i doskonałe opanowanie słowa poetyckiego — to zasadnicze cechy jego poezyj, pełnych polotu i świeżości.

Doskonałą ekspresję posiadają wiersze Aleksandra **Baumgardtena** i Jana Wł. **Turzańskiego**, którzy z dużą swobodą posługują się oryginalną i przeważnie sugestywną metaforą. Niewyszukaną prostotą odznaczają się wiersze Maruty **Stobieckiej** i Zdzisława **Kunstmana**, który nierzadko potrafi się zdobyć na wielką siłę wyrazu dramatycznego. Maciej **Freudman** raczej już mógł zainteresować „Trubadurem", niż „Buntem".

* * *

Recytatorzy w osobach pp. Tadeusza **Kańskiego**, Bronisława **Dąbrowskiego**, Władysława **Kaczmarskiego** i Zdzisława **Kunstmana** walnie wspomogli autorów. Na szczególne podkreślenie zasługuje kunszt odtwórczy p. Kańskiego.

Słowo wstępne p. Henryka **Zbierzchowskiego** zawierało — obok istotnych uwag krytycznych o twórczości poetyckiej Młodego Lwowa — szereg ataków osobistych pod adresem Tad. **Hollendera**. Forma i treść tego porachunku wywołały przykre wrażenie.

* * *

Po sobotnim wieczorze trudno nie zauważyć, że młodzi poeci lwowscy mało pracują, mało tworzą. Jest rzeczą jasną, że twórczość poetycka nie jest produkcją fabryczną, ale trudno chyba nabrać dobrego mniemania o poecie, który w swoim dorobku ma kilka wierszy, napisanych przed laty.

Noblesse oblige, pp. Poeci!

Odczyt Dr. T. Mańkowskiego o t. zw. Lwowskiej Manufakturze w XVII i XVIII w.

Na posiedzeniu Sekcji Historji Sztuki i Kultury Lwowskiego Tow. Naukowego, które odbyło się 18 bm. wygłosił dr. Tadeusz Mańkowski odczyt pt. tzw. lwowska manufaktura w XVII i XVIII wieku. Poruszył w nim prelegent zaniedbaną dotąd dziedzinę badań w zakresie historji sztuki, jaką jest dawny przemysł artystyczny w Polsce. Poszczególne dzielnice miały niekiedy swe specjalności, z których słynęły. Do takich należała w XVII i XVIII wieku tzw. **manufaktura lwowska**, obejmująca zgodnie z kresowem położeniem Lwowa, przedmioty przemysłu artystycznego, dotyczące **broni i konia**, rozchodzące się ze Lwowa szeroko po całej Polsce. W skład manufaktury, wytworu lwowskich cechów rzemieślniczych, wchodziła broń biała, tj. szable i pałasze, kołczany i łuki, rzędy końskie, uprzęże olstry, siodła, dalej hafty różnego rodzaju wreszcie należało tu wytwarzanie namiotów, portjer itp. Wszystkie przedmioty przemysłu artystycznego naśladowały w mniejszym lub większym stopniu **sztuke krajów Islamu**, często upraszczając jej ornament, a zarazem mieszając w to naśladownictwo Wschodu **elementy dekoracji barokowej, zachodnio - europejskiej** i to stanowi właśnie charakterystyczną cechę manufakury lwowskiej.

W odczycie swym starał się dr. Mańkowski ustalić kryterja, odróżniające wytwory sztuki wschodniej od przedmiotów wchodzących w zakres manufaktury lwowskiej, scharakteryzował **skład etniczny lwowskich cechów rzemieślniczych**, biorących udział w jej wytwarzaniu i podkreślił łączność wpływów sztuki Islamu w Polsce, perskiej zarówno jak i tureckiej z tzw. **sarmatyzmem**. Polski przemysł artystyczny w okresie czasu 1650—1750 w którym manufaktura lwowska była najbardziej charakterystycznym przejawem, wykazuje wiele **odrębności form i oryginalności**, godnej uwagi zarówno historyka sztuki, jak i historyka kultury

Kronika krakowska

„Zgoda" polsko-ruska ma ciężkie warunki pracy

(rz) Mówiliśmy z generalnym sekretarzem Towarzystwa Polsko-Ruskiego „Zgoda" w Krakowie na temat warunków i wyników pracy na terenie naszego miasta.

Towarzystwo — mówił nam nasz informator — które obejmuje swoją siecią szczególnie okręgi wschodnie, znajduje na terenie m. Krakowa szczególniej ciężkie warunki pracy. Zainteresowanie kwestjami polsko-ruskiemi nie znajduje wśród ogółu ludności m. Krakowa zbytniego zainteresowania. Jedynie wytężonej akcji propagandowej można zawdzięczać pozyskanie dla Towarzystwa 700 osób z pośród ludności polskiej m. Krakowa.

Propaganda haseł polsko - ruskich wśród żywiołu ruskiego, w m. Krakowie natrafia na trudności wprost nie do pokonania. W szczególności młodzież akademicka narodowości ruskiej, która bardzo licznie zjechała do Wszechnicy Jagiellońskiej z Małopolski Wschodniej, jest niedostępna dla jakiejkolwiek pracy pojednawczej. Ludzie, zajmujący stanowiska w służbie publicznej odnoszą się zupełnie biernie do akcji „Zgody", a ich nastawienie do państwowości polskiej jest raczej nieprzyjazne.

Towarzystwo przystępuje w najbliższych dniach do akcji odczytowej zapraszając na prelegentów kilku profesorów Uniw. Jagiell.

AKADEMJA ŻAŁOBNA KU CZCI MIN. BARTHOU

(rz) W dniu wczorajszym odbyła się w sali Muzeum Przemysłowego przy ul. Smoleńskiej uroczysta akademja żałobna ku czci tragicznie zmarłego ministra spraw zagranicznych Francji Barthou. Na akademji byli obecni liczni reprezentanci władz, członkowie Towarzystwa Polsko - Francuskiego oraz kolonja francuska.

CENNE ODKRYCIE STARYCH MALOWIDEŁ

(rz.) W czasie odnawiania wnętrza, starej bo sięgającej 16 wieku, kamienicy przy ul. Szpitalnej 8 natrafiono na starodawne malowidła sufitowe, przykryte późniejszemi warstwami farby. Po usunięciu ich ukazały się wspaniałe, omal zupełnie nienaruszone malowidła o treści alegorycznej (ziemia, woda, powietrze, ogień), pochodzące niewątpliwie z okresu w którym budowano dom.

Jest on własnością S.S. Kanoniczek. Naukowem zbadaniem odkrytych malowideł zajął się urząd konserwatorski.

OFIARA OBŁĄKAŃCZEGO ZAMACHU, KS. MOREJKO WRÓCIŁ DO KRZESZOWIC.

Z końcem września b. r. kościół parafjalny w Krzeszowicach pod Krakowem był widownią krwawego zamachu jakiego dokonał mieszkaniec Krzeszowic Szczepan Piskor na osobie ks. proboszcza Morejki. W przystępie szału Piskor ugodził sztyletem ks. Morejkę w plecy, zadając mu ciężką ranę. Ks. Morejkę przewieziono natychmiast do szpitala w Krakowie, gdzie pozostawał w leczeniu do dnia 22 b. m.

Onegdaj wrócił do swojej parafji witany gorąco przez liczne zastępy parafjan oraz miejscowych i okolicznych księży.

GŁOŚNY PROCES KOMUNISTYCZNY

z trzema inżynierami - żydami na czele przed trybunałem sądu przysięgłych w Krakowie postępuje powoli z powodu masy świadków wnioskowanych w trakcie postępowania dowodowego przez obronę. Przychodzi często do burzliwych incydentów jak n. p. wczoraj, gdy prokurator zarządził aresztowanie na sali rozpraw świadka Jana Kohna, mgr. chemji, pod zarzutem fałszywych zeznań. Wyrok zapadnie prawdopodobnie pod koniec przyszłego tygodnia. Jest to największy i najdłużej trwający proces polityczny, jaki się toczył w Krakowie w ostatnich trzech latach.

REPERTUAR TEATRU IM. J. SŁOWACKIEGO

Czwartek, 25. 10. „Lilla Weneda"
Piątek, 26. 10.: „Lekkomyślna siostra"

REPERTUAR KINOTEATRÓW.

ADRIA: „Królowa szybkości" i „Pilnuj swego męża"
APOLLO: „Nana"
BAGATELA: „Miljarderzy się bawią" i rewja.
DOM ŻOŁNIERZA: „Dobranoc Wiedniu.
PROMIEŃ: „Zdobyć cię muszę" i Dlaczego zgrzeszyłam".
SŁONKO: „Żółty książę" i „Głos pustyni".
SZTUKA: „Dama w Moulin Rouge"
ŚWIT: „Ich ostatnie spotkanie".
UCIECHA: „Farada wiosenna
WANDA: „Miłość Tarzana".
ZORZA: „Tragedja na Mont Blanc"

Z SĄDU LWOWSKIEGO

Trzeci proces Rudrofa

(s) Jak się dowiadujemy dnia 12 listopada br. przed lwowskim trybunałem karnym rozpoczyna się czterodniowy proces przeciw właścicielowi „Państwa Brody" p. Rudrofowi o oszustwo w stosunku do akcjonarjusza Spółki Brody — Banku Gospodarstwa Krajowego i innych mniejszych akcjonarjuszy. Trybunałowi przewodniczyć będzie r. Dworzak, wotować będą radcowie: Dysiewicz i Michałe. Obrona spocznie w ręku mec. dr. Pierackiego i adw. dr. Landaua. Oskarża prok. dr. Zakrzewski.

Będzie to trzeci proces w rzędzie tych, które toczą się przeciw p. Rudrofowi. Proces trzeci ze względu na swą treść będzie najbardziej interesujący.

Trybunał do sprawy żółkiewskiej

(s) W skład trybunału karnego, który sądzić będzie morderców śp. Jacyny wchodzą: jako przewodniczący r. Dworzak, jako wotanci radcowie: Michale i Gąsiorowski. Oskarża prok. dr. Prachtl - Morawiański. Obrony podjęło się 7-miu adwokatów ruskich. Przed sądem staje 9-ciu członków OUN.

Tajemnica zamordowania Uli

(s) Drug idzień procesu w sprawie mordu Uli Figurzanki przez jej brata stryjecznego Leszka Figurę nie przyniósł żadnego właściwie wyjaśnienia. Przesłuchano szereg świadków, w tej liczbie matkę zamordowanej, Stefanię Figurową, trzy siostry Uli, prof Tomasza Wojtasiewicza, szwagra denatki, żonę p. Wojtasiewicza czwartą córkę Figurów, dwu posterunkowych i innych. Oskarżony w czasie zeznań tych świadków odmawia wszelkich wyjaśnień a świadkowie błądzą dokoła przyczyn mordu. Od czasu do czasu wydobywają się na powierzchnię drobne przyczyny: choroby dziecięce, nałóg pijaństwa, namiętność palenia nierównowaga umysłowa itd.

Nad mordem wisi jakaś niewyjaśniona tajemnica. Symulant czy człowiek chory... Ogólnie zeznania świadków zapisać należy na korzyść mordercy. Czy dzień dzisiejszy przyniesie rozwiązanie zagadki... Trudno przesądzić. Wyrok spodziewany jest w dniu dzisiejszym w godzinach wieczornych.

Wyrok przeciw dyrektorom Kasy Chorych w Horodence

(s) Wczoraj przedpołudniem zapadł wyrok w procesie apelacyjnym przeciw dyrektorom Kasy Chorych w Horodence: Eugenjuszowi Jaroszewskiemu i St. Stefanowskiemu. Obaj wymienieni wypłacili sobie za godziny nadliczbowe i diety komisyjne kilkanaście tysięcy zł. Kontrola dopatrzyła się w tem nadużycia a sąd w Kołomyi skazał pierwszego na 1 rok więzienia, drugiego na 2 lata. Sąd apelacyjny zniósł ten wyrok i uwolnił obu od winy i kary. Sąd Najwyższy zniósł w drodze kasacyjnej wyrok sądu apelacyjnego i polecił przeprowadzić drugą rozprawę.

Sąd apelacyjny po przeprowadzeniu rozprawy zatwierdził wyrok sądu kołomyjskiego, skazujący Stefanowskiego na 2 lata więzienia z zawieszeniem, a Jaroszewskiego na 1 rok z zawieszeniem. Obrona zgłasza kasację.

Wiadomości sportowe

POCHWAŁA I NAGANA.

Zarząd Polskiego Związku Piłki Nożnej wysłuchawszy sprawozdań z ostatnich meczów międzypańswowych z Rumunją i Łotwą udzielił **pochwały całej drużynie, która brała udział w meczu** w Rydze nietylko za doskonały wynik, lecz także za sportowe zachowanie się.

Graczowi **Mysiakowi**, który grał przeciwko Rumunji udzielono **nagany za wyłamanie się z dyscypliny**, obowiązującej **wszystkich** graczy reprezentacji Polski.

10.600 ZŁ. ODSZKODOWANIA.

Międzynarodowa Federacja Piłkarska rozpatrzyła sprawę pretensji, wniesionej przez **Czechosłowacki Zw.** w sprawie odszkodowania od Pol. Zw. P. N. za **zerwany mecz Polska — Czechosłowacja** (15 kwietnia b. r.)

Związek Czechosłowacki domagał się odszkodowania w wysokości **około 32.000 złotych**. Polski Związek proponował **kwotę 5300 zł.**, która to kwota stanowiła połowę czystego zysku, uzyskanego z **poprzedniego meczu** Polska — Czechosłowacja, rozegranego w **Warszawie**.

Międzynarodowy Związek po rozpatrzeniu sprawy zasądził odszkodowanie w wysokości **10.600** złotych.

Zarząd Pol. Zw. Piłki Nożnej w sprawie tej powieźmie decyzję w dniach najbliższych.

NOWY REKORD ŚWIATA.

RZYM. Włoch **Fanelli** ustanowił **nowy rekord świata** w **biegu na 25 mil ang.** wynikiem 2 g. 26 min. 10.8 sek.

Wynik ten lepszy jest o przeszło **3 minuty** od dotychczasowego rekordu, który od **21 lat** należał do anglika **Greena**.

KRONIKA SPORTOWA.

BERLIN. Niedzielny mecz piłkarski o **mistrzostwo Niemiec** pomiędzy drużynami **Tenn's Borussia - Hertha** zgromadził na trybunach rekordowa liczbę 20.000 widzów. Mecz zakończył się wynikiem **remisowym** 2:2 (1:0).

BELFAST. Piłkarska reprezentacja **Irlandji** pokonała Szkocję w stosunku **2:1** (0:1). Mimo deszczu — na trybunach **35.000 widzów**.

SPRAWY AKADEMICKIE

Redakcja urzęduje we wtorki i piątki od godz. 19—20 przy ul. Łozińskiego 7. Tel. 2-45.

Potrzeby polskiej kultury

W życiu polskiem zaznacza się współcześnie konieczność zorjentowania się w niepojęcie szybkim i mętnym wirze kultury duchowej świata, wybrania jej zdrowych owoców, przełamania i odrzucenia sił trujących dusze, a nadewszystko ustawienie idei i dróg własnych, narodowych. Widać u nas coraz częstsze próby oznaczenia stanu obecnego naszej kultury. Nadzwyczaj np. bogatą myślą o kulturze narodowej polskiej pociągają ostatnie prace Michała Pawlikowskiego w zbiorze p. t. „Okna". Są to wyniki błogosławionego w chaosie dzisiejszym konkretyzowania pojęć i ustalanie norm naszych kulturalnych potrzeb. Naczelnem hasłem kultury muszą się stać słowa Kasprowicza: „Prawdziwa sztuka musi być narodowa. Nie wystarczy do tego, ma się rozumieć, fabuła historyczna, powinna jednakowoż mieć w sobie piętno pewnego określonego właściwego danemu narodowi sposobu myślenia i odczuwania". Koniecznem jest w drodze do tworzenia wielkiej współczesnej sztuki narodowej, aby zachować spokój i krytycyzm wobec pstrych zjawisk współczesnych. Dziś kulturalna myśl narodowa leży przywalona ciężarem haseł i doktryn i bezideowości. Chęć dobicia jej świadczy jednak wyraźnie o jej tajonej mocy. Kiedy uczuje ona potrzebę serc, wyjdzie na słońce, zwaliwszy góry zła. Na ciele polskiej w treści kulturze leży ciężar sztuki międzynarodowej, błoto twórczości żydowskiej, bryły bezideowości nowoczesnej etyki i estetyki. Potrzeba serc jest skrzywiona. Ale ogień prawdziwy się żarzy i nie gasną od wichrów płomienie, tak skromnie skupione koło oaz „myśli narodowej".

Potrzeby dla odrodzenia i tworzenia narodowej sztuki polskiej są takie:

Zdecydowane i mocne ujęcie spraw kultury w Polsce przez prawdziwych Polaków.

Zorganizowanie ośrodków kultury narodowej i jej twórców, walka ze sztuką międzynarodową, żydowską i bezideową (anty- i anarodową).

Postawienie haseł i norm prawdziwej twórczości, oczyszczenie krytyki dotychczasowej z narostów i sugestyj fałszu, postawienie wzorów klasycznych dotychczasowej twórczości.

To mają być drogi do zorganizowania narodowej kultury polskiej. Społecznym jej celem, bo tylko społeczne cele może mieć wszelka twórczość dzisiejsza, będzie oczywiście nadewszystko naród.

J. BIELATOWICZ.

Kurs Ideowy

Kurs Ideowy urządzany przez Młodzież Wszechpolską składa się z pięciu referatów, omawiających natępujące tematy: 1) Geneza obozu narodowego, 2) Odbudowanie Państwa Polskiego, 3) Na drodze ku Polsce narodowej, 4) Ideologje narodowe, 5) Zagadnienie inteligencji narodowej. Ma na celu zaznajomienie nowowstępujących członków „Młodzieży Wszechpolskiej" z ideologią narodową oraz misją Obozu Narodowego. Kurs Ideowy odbywa się w dn. 23, 24, 25, 29 i 30 października b. r. Początek zawsze o godz. 19-tej w sali Czytelni Akademickiej (ul. Łozińskiego 7.)

—o—

Niedziela 28. X. 1934 godz. 18	**Dancing-bridge** Stronnictwa Narodowego	W sali Stronnictwa ul. Piłsudskiego 16 II. p.

Inauguracja Roku Akademickiego 1934/35
„Młodzieży Wszechpolskiej"

Dorocznym zwyczajem urządza „Młodzież Wszechpolska" i tego roku uroczystą inaugurację roku akademickiego 1934/35. Uroczystości inauguracyjne rozpoczyna w piątek 26. X. br. o godz. 10-tej Msza św. w Kościele Akademickim św. Mikołaja. Tego samego dnia o godz. 19-tej odbędzie się uroczysta Akademja w sali reprezentacyjnej II. Domu Techników. Na program Akademji składają się: przemówienie kol. Prezesa A. Treszki referat kol. Jana Matłachowskiego oraz produkcje Lwowskiego Chóru Akademickiego. Uroczystości inauguracyjne zakończy w sobotę 27. X. br. Wieczór Towarzyski w salach balowych II. Domu Techników. Początek Wieczoru o godz. 21-szej.

Inauguracja roku 1934/35 Młodzieży Wszechpolskiej zgromadzi niechybnie całą Polską Młodzież Akademicką Lwowa, zwłaszcza zaś Młodzież Uniwersytecką, która od dwóch lat nie oglądała w murach swej Wszechnicy uroczystości inauguracyjnych, będących tak ważnem zdarzeniem w życiu każdego nowozapisanego studenta.

———

25. X. 1934 Sala im. Kopernika Marszałkowska 1	**Zebranie Informacyjne** T-wa Bibljoteka Słuchaczów Prawa U. J. K.	Początek o godz. 19-tej

KRONIKA

Z MŁODZIEŻY WSZECHPOLSKIEJ

Ubiegły tydzień stoi pod znakiem podjęcia normalnej pracy przez poszczególne sekcje wydziałowe. I tak we środę 17. 10. br. odbyło się zebranie kandydatów studentów wydziału humanistycznego i matematyczno-przyrodniczego. We czwartek 18. 10. br. odbyły się zebrania: Sekcja Medyków, z ref. kol. Adama Macielińskiego na temat „Kim jesteśmy", dalej Sekcja Koleżanek z ref. kol. Ireny Kosińskiej, oraz drużyna kandydatów Sekcji Prawników.

Do czterdziestu najmłodszych prawników przemówił kol. prezes A. Treszka, informując ich o możliwościach pracy, jakie leżą przed nimi na terenie akademickim oraz zaznajamiając ich z systemem i programem pracy w Sekcji.

Osobno wspomnieć należy o II zebraniu Plenarnem Młodzieży Wszechpolskiej, które odbyło się w piątek 20. 10. 1934 r. Referat na temat „Istota ruchu narodowego" wygłosił kol. Adam Macieliński. Referat ten doskonale ujęty tak pod względem treści, jakoteż i formy, spotkał się z żywem uznaniem obecnych, którzy w liczbie ponad 300 osób gorąco oklaskiwali mówcę. Zebranie jak zwykle zakończył potężny Hymn Młodych.

Z KOŁA POLONISTÓW U. J. K.

Wieczór Poezji. Ruchliwy Zarząd Koła Polonistów UJK. zorganizował dnia 20-go października br. w największej sali Uniwersytetu Jana Kazimierza, tj. Collegium Maximum „Wieczór Poezji Młodego Lwowa".

W pięknej sali zebrała się wcale pokaźna liczba miłośników poezji, bo ponad 200 osób. Na program „Wieczoru" tego złożyły się recytacje utworów studentów UJK. w wykonaniu ich samych, jakoteż artystów Teatrów Lwowskich.

Zaznaczyć trzeba, — jeśli chodzi o audytorjum, — to gros tworzyła młodzież akademicka.

KOMUNIKATY

Z MŁODZIEŻY WSZECHPOLSKIEJ

Sekretarjat „Młodzieży Wszechpolskiej" urzęduje codziennie przyjmuje wpisy i udziela informacyj od godz. 19—20-ej w lokalu własnym przy ul. Łozińskiego 7. parter — telefon 2-45.

Prezydjum wzywa wszystkich członków do zgłaszania się do pracy i komunikowania o zmianach adresów.

SEKRETARJAT „CZYTELNI AKADEMICKIEJ" urzęduje codziennie, z wyjątkiem niedziel i świąt, od 19—20, w lokalu własnym przy ul. Łozińskiego 7. tel. 2-45. Czytelnia czasopism zaopatrzona w wielką ilość dzienników i perjodyków otwarta od 19 — 21. „Czytelnia Akademicka" posiada do dyspozycji członków bogatą w dzieła naukowe bibljotekę. Koleżanki i Koledzy! Wstępujcie w szeregi najstarszej i najpoważniejszej organizacji akademickiej.

WIECZÓR TOWARZYSKI. W niedzielę, 28 bm. odbędzie się staraniem „Czytelni Akademickiej" IV. Zebranie Towarzyskie z tańcami w sali własnej przy ul. Łozińskiego 7. parter. Początek o 17.30. Udział 50 gr.

ZEBRANIE INFORMACYJNE. Dnia 25. 10. br. o godz. 19-ej w sali im. Kopernika (Nowy Gmach Uniwersytetu) staraniem T-wa „Bibljoteka Słuchaczów Prawa" U. J. K. we Lwowie odbędzie się „**Zebranie Informacyjne**", dla studentów I roku Wydziału Prawa. Aktualne referaty, dadzą cenne wskazówki co do studjów prawniczych.

BACZNOŚĆ FOTOGRAFOWIE. „Czytelnia Akademicka" zawiadamia, że w najbliższych dniach ogłosi szczegółowe warunki konkursu na zdjęcia fotograficzne amatorskie, przyczem będzie urządzona wystawa wszystkich wyróżnionych prac. Koleżanki Koledzy! Przygotowujcie i nadsyłajcie prace.

„VADEMECUM" AKADEMIKA. W najbliższych dniach ukaże się kalendarzyk - informator, który ma zaznajomić wszystkich Kolegów, a w szczególności najmłodszych o życiu akademickiem o stowarzyszeniach akademickich tak ideowych, jak i ogólnych, a wreszcie o wszelkich przejawach życia tej tak skomplikowanej społeczności akademickiej.

„Vademecum" powinno znaleźć się w rękach każdego akademika lwowskiego, tembardziej że cena (20 gr.) pozwoli na to wszystkim.

Do nabycia we wszystkich stowarzyszeniach akademickich a przedewszystkiem w Bratnich Pomocach W. U.

Z T-WA „BIBLJOTEKA SŁUCHACZÓW PRAWA" UJK. W związku z wydaniem pierwszego tego roku akademickiego numeru „Prawa", organu Polskiej Prawniczej Młodzieży Akademickiej T-wo zachęca wszystkich członków, jakoteż i starsze społeczeństwo do prenumeraty powyższego miesięcznika, a przynajmniej do kupowania każdorazowego numeru. Organ ten można nabyć w lokalu T-wa (ul. Mickiewicza 5 a. parter, tel. 32-82) w godzinach urzędowych tj. między 12—13 codziennie, z wyjątkiem niedziel i świąt. **Cena numeru tylko 50 gr.**

—X—

Z życia akademickiego Krakowa

Od nru dzisiejszego począwszy do współpracy w „Sprawach akademickich" przystępuje Kraków. Wszelkie informacje i artykuły przyjmuje kol. Jan Bielatowicz — „Koło Polonistów S. U. J." ul. Podwale, 7. II p.

Z Wyższych Uczelni

Na wyższych uczelniach krakowskich zaznacza się obecnie wyraźny kryzys organizacyj ideowych, nienarodowych, przedewszystkiem osobowy i co zatem idzie— ściśle organizacyjny. Wyrazem tego była inauguracja sanacyjnego **Zw. Pol. Młodzieży Demokrat.**, najliczniejszej w Krakowie organizacji ideowej, na którą przybyło nikłe kilkadziesiąt osób, tak że grupka młodzieży narodowej, obecna na tej inauguracji wzbudziła wielki niepokój i konsternację wśród organizatorów. Wprost kompromitująca ilość studentów przybyła na inaugurację **Pol. Akad. Zw. Młodz. Ludowej**, przyczem większość wśród przybyłych stanowili narodowcy, którzy się najżywiej w Krakowie interesują przejawami wszelkiego życia, ideowego na uniwersytecie. Inaugurację ludowców odwołano. Zaznaczyć trzeba, że przy ludowcach krakowskich grupują się także elementy skrajnie lewicowe. **„Młodzież Wszechpolska"** w Krakowie ilościowo należy do najlepiej zorganizowanych. Posiada natomiast ogromnie dużo sympatyków, którym w przystąpieniu do organizacji przeszkadza m. in. niesłychane partyjnictwo sanacyjnej Bratniej Pomocy.

Akademja Górnicza wraz z Bratniakiem pozostaje pod wpływami narodowców. Stow. Studentek **„Jedność"** jest również mimo zajadłych ataków sanacji, 100 proc. narodowe. Bratniak medyków jest w rękach narodowców. **Bibljoteka Prawników"** ma najwięcej reprezentantów „Młodzieży Wszechpolskiej", ale rządy żydowsko-sanacyjne dzięki koalicji grup sanacyjnych. Faktem jest, że młodzież sanacyjna częściowo (Strzelec) dąży do ograniczenia żydów, ale w praktyce ulega całości sanacyjnych grup żydofilskich. Jedynie Bratnia Pomoc Stud. U. J. jest wyłącznie sanacyjna. Natomiast w kołach naukowych zaznaczają się personalnie wpływy narodowe, mimo usilnych ataków sanacyjnych.

„Mł. Wszechp." w roku bież. rozwija działalność szczególnie wytężoną, której celem organizacyjnym ma być utrzymanie stanu posiadania na Akad. Górniczej i w „Jedności" powiększenie go na medycynie, zdobycie „Biblj. Prawników" a nadewszystko zdobycie możliwie dużej ilości mandatów w Bratniaku uniwersyteckim. Tego od nas wymaga narodowy obowiązek.!

J. B.

KOŁO POLONISTÓW S. U. J.

Cieszące się dobremi tradycjami naukowe Koło Polonistów zapowiada **w r. b.** bogatą działalność. Stworzono sekcje: literacką, językoznawczą, żywego słowa wydawniczą, towarzyską oraz nowe: literatury narodowej, teatralną, nowości książkowych. Bibljoteka posiada duże zbiory, czytelnia pisma literackie i językowe. Koło urządziło kilka wycieczek które będą kontynuowane. Niebawem odbędzie się zebranie inauguracyjne. Pierwszy odczyt publiczny wygłosił prof. Ign. Chrzanowski o „Lelewelu".

WYBORY UZUPEŁNIAJĄCE DO WŁADZ „MŁ. WSZECHP. W KRAKOWIE

Uzupełniające wybory do Władz „M. W." Uniw. Jag. przyniosły nast. wyniki: prezesem wybrano kol. Adama Flisa, v-prezesem kol. Jana Bielatowicza, sekretarzem kol. Lecha Haydukiewicza; Sąd koleż. stanowią kol.: Jerzy Sikora, Włodz. Żychowicz, M. Pszon; do komisji rew. kooptowano kol. A. Heydę.

Z życia akademickiego Lublina

Z UNIWERSYTETU. Egzamina poprawcze na K. U. L. od odbędą się między 7 a 20 listopada.

Prof. H. Dębiński rozpoczął wykłady „Praw aNarodów" w ubiegłym tygodniu.

Z BRATNIEJ POMOCY STUD. U. L. Zarząd Bratniej Pomocy nosi się z zamiarem urządzenia w pierwszą niedzielę po ferjach Bożego Narodzenia „Czarną Kawę".

Z KOŁA MIĘDZYKORPORACYJNEGO LUBELSKIEGO. Koło C! „Concordia" postanowiło dopuścić do egzaminu barwiarskiego trzech kandydatów.

KURJER GOSPODARCZO-SPOŁECZNY

Nowe karty pocztowe

Wobec obniżenia opłat pocztowych w obrocie wewnętrznym, wypuściło Ministerstwo Poczt i Telegrafów w obieg większe zapasy kart pocztowych 15 groszowych. Na kartach pocztowych dawnego typu umieszczono na znaczkach 20 gr. nadruki „15 gr.“.

Redukcje w okręgach przemysłowych

Wobec zbliżającego się zakończenia sezonu budowlanego, ograniczona została praca w zakładach przemysłowych, dostarczających materjały budowlane, jak: w cegielniach, zakładach wapiennych, kamieniołomach itp. Na terenie kieleczczyzny zwolniono 1625 robotników. Między innemi zwolniono z pracy 450 robotników, wobec zakończenia robót ziemnych i budowy mostów na nowej linji kolejowej Miechów - Kraków.

Uzyskanie odroczenia dla poborowego

W procedurze przyznawania odroczeń w odbyciu powszechnego obowiązku służby wojskowej, zastosowana została na podstawie nowych przepisów zasadnicza zmiana. O ulgi w odbywaniu służby, jak: uzyskania odroczenia dla poborowego, skróconą służbę i t. p. zabiegać może nie tylko osoba bezpośrednio zainteresowana, lecz również blizcy krewni, jak rodzice i rodzeństwo. Blizcy krewni poborowego uprawnieni zostali do składania podań w tej mierze do właściwych urzędów wojskowych.

Doniosłą ulgą dla poborowych jest również prawo ubiegania się o uzyskanie odroczenia z dwóch tytułów równocześnie, jak np. z powodu choroby i utrzymywania licznej rodziny, prowadzenia placówki zarobkowej i t. p. W tych wypadkach należy jednakże szczegółowo umotywować obydwa powody uprawniające do uzyskania odroczenia.

Kontrola wwożonych towarów

Ministerstwo Skarbu ustaliło nowe wzory formularzy celnych. Formularze te umożliwią ścisłą ewidencję importu towarów do Polski, jak również ułatwią opracowywanie wykazów, dotyczących naszego bilansu handlowego. Odrębne formularze wydane będą dla artykułów eksportowanych, jak również składanych na przechowanie w składach celnych.

Nowa ordynacja podatkowa

W uzupełnieniu wiadomości, dotyczących nowej ordynacji podatkowej, o czem donieśliśmy w numerze wczorajszym podać należy, że mają być utworzone **komisje odwoławcze** w tym rzędzie przy Izbie Skarbowej w **Krakowie** i trzy komisje przy Izbie Skarbowej we **Lwowie**. Komisje te, które ukonstytuowane mają być przed 30 października br. wykonywać będą swe funkcje do 31 grudnia 1936 roku

Wymiary podatków ukończone być winny:

1) podatku gruntowego do dnia 31 marca, 2) podatku od nieruchomości w gminach miejskich do dnia 31 marca, 3) podatku od lokalu do dnia 31 marca, 4) podatku od placów budowlanych również do dnia 31 marca, 5) podatku przemysłowego od obrotu: a) dla osób fizycznych, nie prowadzących ksiąg handlowych do dnia 1 maja, b) dla osób fizycznych, prowadzących księgi handlowe, do dnia 1 października; 6) podatku dochodowego nadzwyczajnego od niektórych zajęć zawodowych oraz wojskowego: a) dla osób fizycznych, nie prowadzących ksiąg handlowych, do dnia 15 sierpnia, b) dla osób fizycznych, prowadzących księgi handlowe, do dnia 1 października; 7) podatku przemysłowego od obrotu i dochodowego dla osób prawnych: a) podlegających kompetencji urzędów skarbowych do dnia 1 października, b) podlegających kompetencji Izb skarbowych do dnia 31 grudnia.

Terminy podatków ustalono:

a) Podatku gruntowego:

I-a rata do dnia 30 kwietnia, druga rata do dnia 30 listopada.

b) Podatku od nieruchomości:

Pierwsza rata do dnia 30 kwietnia, druga rata do dnia 31 lipca, trzecia rata do dnia 31 października, czwarta rata do dnia 31 stycznia następnego roku.

c) Podatku od lokali:

Pierwsza rata do dnia 30 kwietnia druga rata do dnia 31 lipca, trzecia rata do dnia 31 października, czwarta rata do dnia 31 stycznia następnego roku.

W tych samych czterech ratach płatny jest podatek od **placów budowlanych.**

Co się zaś tyczy **podatku przemysłowego od obrotu**, to płatny on jest do dnia 31 maja, przyczem zaliczki kwartalne na poczet podatku przemysłowego od obrotu należy uiścić za 1 kwartał do dnia 15 czerwca, za 2 kwartał do dnia 15 sierpnia, za 3 kwartał do dnia 15 października i za 4 kwartał do dnia 15 lutego następnego roku.

Podatek dochodowy płatny jest do dnia 15 września, przyczem pierwsza rata z tytułu różnicy płatną jest do dnia 15 kwietnia, druga do 15 czerwca, trzecia do 15 września, czwarta do 15 grudnia.

Rozporządzenie wykonawcze zawiera bardzo szczegółowe instrukcje, odnoszące się do odwołania i udzielania informacyj podatkowych. W rozporządzeniu znajduje się **przepis** odnoszący się do ratalnych spłat należności podatkowych, mocą którego **Izba Skarbowa** może zezwalać **na ratalną spłatę wszelkich zaległości** podatkowych, do kwoty zaś 200.000 na okres czasu nie przekraczający dwóch lat, oraz odraczać spłatę wszelkich zaległości podatkowych na okres nie przekraczający 6 miesięcy dla poszczególnych płatników.

Urząd skarbowy może zezwalać na ratalną spłatę wszelkich zaległości podatkowych do kwoty 50.000 zł na okres czasu nie przekraczający 6 miesięcy i do kwoty 20.000 zł na okres czasu nie przekraczający 18 miesięcy, oraz odraczać spłatę wszelkich zaległości podatkowych do kwoty 50.000 zł. na okres nie przekraczający 2 miesięcy.

Izba skarbowa ma prawo **umarzać zaległości podatkowe** w podatku gruntowym i od nieruchomości w gminach wiejskich do kwoty 1000 zł. w pozostałych podatkach do 10.000 zł. obniżać lub umarzać narosłe a nieuiszczone kary, umarzać zaległości podatkowe do kwoty 100 zł, w każdym podatku, za wyjątkiem gruntowego i od nieruchomości.

—o—

Trjest contra Gdynia

Do licznych konkurentów, jakich posiada Gdynia przybył w ostatnim czasie znów poważnie aktywny port triesteński. Ostatnio odbył się szereg konferencyj przedstawicieli tego portu ze sferami gospodarczemi Czechosłowacji i Austrji. Na konferencji tej omawiano opanowanie konkurencji Gdyni i obniżenie ulg i udogodnień w Trieście dla stawek gdyńskich.

Dolar i waluty

Bank Polski płacił za dolary 5.19—5.20 zł. Dolar pryw. notowano 5.22½ zł., dolar złoty 8.92—8.93 zł., funt szterling 25.90. frank franc 34.90 fr. belg. 24.70 zł., frank szwajc. 172½ zł., leje rum. 39—39.50 zł., korony czeskie 22.03 zł., gulden gdański 1.72 zł., szyling austr. 99.50 zł., marka niem. 1.91 zł., gulden holend. 3.57 zł., lir włoski 45.53—45.75 zł.

GIEŁDA LWOWSKA

Giełda zbożowa.

Na giełdzie obroty w pszenicy, owsie jęczmieniu, rzepaku, siemieniu konopnem mące i otrębach.

Naogół ceny niezmienione.

Rzepak letni płacono zł. 34.— do 39. — Tendencje utrzymane. Usposobienie spokojne.

Giełda pieniężna.

Usposobienie bez ochoty. — Dolar po za giełdą zł. 5·25.

Giełda nabiałowa

Masło blokowane w hurcie 2.70 zł., w detalu 3.00 zł., masło II sorty w hurcie 2.30 zł., w detalu 2.60 zł.

Ser edamski hurt. 1.80 zł., detal 2.60 zł., ser litewski hurt. 1.80 zł., detal 2.60 zł., ser ementalski hurt. 3.70 zł., detal 4.00 zł.

Miód górski hurt 2.80 zł., detal 3.00 zł. **Miód** podolski 2.00 zł. detal 2.00 zł, detal 2.40 zł.

Jaja kopa 4.20 zł., detal 7½ gr. szt.

Mleko hurt. 18 gr., detal 18 groszy, we flaszkach 22 groszy.

Giełda warszawska.

Warszawa. 24. X. 1934

3 proc. poż. budowlana	48·25
4 proc. poż. inwestycyjna	117·25
4 proc. poż. inwest. seryj.	—·—
5 proc. poż. konwersyjna	67·90
5 proc. poż. kolejowa	—·—
6 proc. poż. dolarowa	—·—
4 proc. poż. dolarowa	54·50
7 proc. poż. stabilizacyjna	79·50
10 proc. poż. kolejowa	—·—

Waluty i dewizy

Belgja	123·67	Praga	22·10
Gdańsk	172·75	Stockholm	—·—
Holandja	358·75	Szwajcarja	172·74
Londyn	26·33	Włochy	45·38
N. Jork	5·28·75	Berlin	213·30

Giełdy zagraniczne

Londyn. 24 X

N. Jork	4·97·	Zurych	15·21·50
Paryż	75·28·	Praga	118·50
Berlin	12·31·	Budapeszt	
Amsterdam	7·32·25	Bukareszt	
Bruksela	21·22·	Wiedeń	26·50
Rzym	57·93·	Warszawa	26·25

EARNEST HOLM 19

„Ślepy Jack“

— Jaki człowiek? — spytała zdziwiona.

— „Błyskotliwy Fred“.

— Nie wiem, czy to był „Błyskotliwy Fred“, — rzekła potrząsając głową. — Ale jeśli jest człowiekiem specjalnie niemiłym, w takim razie to on.

— Proszę usiąść. Właśnie chciałem napić się kawy — czy mogę podać pani filiżaneczkę? Sunny, dwie filiżanki.

— Dobrze, sir, — rzekł Sunny, potem znacząco dodał: — Czy życzy pan sobie, bym poszedł do kina?

Larry zarumienił się rozgniewany.

— Przynieś kawę, ty — ty, — zakrztusił się, poczem odezwał się do Diany: — A zatem co się stało?

Diana opowiedziała całe zajście. Larry zaś przysłuchiwał się w skupieniu.

— Powiada pani, że był duży i tęgi. A zatem należy Freda wyłączyć. Czy przypuszcza pani, że mógł to być włamywacz, którego pani swojem przyjściem spłoszyła?

— Wątpię. — Diana energicznie zaprzeczyła ruchem głowy. — Jestem przekonaną, że był to poważnie i mądrze obmyślany zamach. Gdy wróciłam do domu, przeszukałam dokładnie wszystkie pokoje. W jadalni, dokąd normalnie byłabym się udała przedewszystkiem, znalazłam duży kosz na bieliznę.

— Kosz na bieliznę? — spytał Larry zdziwiony.

Przytaknęła.

— Był grubo wytapetowany i okryty szczelną narywą. To zaś znalazłam wewnątrz.

Położyła na stół znaleziony przedmiot. Wyglądał, jak czapka pilotów, jednak bez otworu na usta.

Larry wziął ją do rąk i powąchał, jakkolwiek było to zbyteczne, gdyż odrazu, gdy tylko weszła do pokoju, poczuł słodkawy szczególny zapach.

— Nasiąknięta chloroformem, — rzekł. — To z pewnością nie pozbawiłoby panią zmysłów, ogłuszyłoby jednak na pewien czas.

Z rękami w kieszeniach i brodą opuszczoną na piersi, przechadzał się Larry po pokoju.

— Czy zauważyła pani jeszcze coś?

— Gdy wybiegłam na ulicę, właśnie przejeżdżał wóz na bieliznę. Zwróciłam na to uwagę dlatego, ponieważ napis na wozie brzmiał „bieliźniarka“ — było to napisane nieprzecznie i błędnie.

— To dla mnie zupełnie niezrozumiałe, — rzekł Larry zmieszany. — Ten drab nie mógł przecież sam wynieść panią z domu i musiał mieć w kamienicy pomocników.

— Z tem się nie zgadzam, — rzekła spokojnie. — Ten człowiek był niewiarygodnie silny. W ramionach jego czułam się bezsilną, jak małe dziecko. Przeto spuszczanie kosza po schodach nie przedstawiało żadnych trudności, na dole zaś dopomógłby mu szofer.

— Ależ dlaczego przedsięwzięto to przeciw pani? — spytał coraz więcej zakłopotany. — Co pani ma wspólnego z tą całą historją?

Dziewczyna nie odrazu odpowiedziała.

— Zastanawiam się, — rzekła wkońcu, — czy przypadkiem nie wpadłam na ślad mordercy Stuarta. Może dowiedziałam się czegoś, lub może mam coś, o czem nie wiem, co zbrodniarze uważają za niebezpieczne dla siebie i przeto wszystkiemi sposobami usiłują ślad ten usunąć.

Larry zamyślił się głęboko.

— Proszę chwileczkę poczekać; muszę się tylko przebrać, — rzekł, znikając w sąsiednim pokoju.

Dziewczyna z przyjemnością rozglądnęła się po eleganckim pokoju. Potem wszedł Sunny z podstawką, lecz nie odrazu, wpierw głośno kaszlnął za drzwiami, co jego pana, ubierającego się w drugim pokoju, wyprowadziło z równowagi.

— Czy życzy sobie pani cukier, Miss, — spytał uroczyście, a gdy przytaknęła, — są bowiem panie, które nie chcą cukru, obawiając się utyć.

— Nie obawiam się tego, — odrzekła, uśmiechając się.

— Nie, miss, niema pani potrzeby obawiać się o to, — rzekł Sunny z godnością.

W drodze powrotnej spytała, czy Sunny zawsze potwierdza to, co on mówi.

— Wszystko bez wyjątku, — rzekł Larry. — Czasem doprowadza mię do rozpaczy. Mimo tego jednak wybadałem, w jakim wypadku Sunny ma swój własny, określony i niezachwiany sąd.

W jakich wypadkach jeszcze Sunny ma swój własny, określony, zdecydowany pogląd, miał się jeszcze Larry dowiedzieć, narazie jednak do tego było daleko.

Gdy przybyli do jej mieszkania na Charin Cross Road, rozpoczął Larry natychmiast staranne badanie terenu. Zabrał ze sobą elektryczną lampkę kieszonkową i nią oświetlał każdy stopień schodów, nie znajdując jednak żadnego śladu pobytu napastnika.

— A teraz obejrzymy pani mieszkanie.

Zbadał dokładnie kosz na bieliznę, który mu uprzednio opisała Diana.

— Tu niema niczego, — rzekł. — Proszę poszukać, czy czego pani nie brakuje.

Sama przeszukała inne pokoje i powróciła zamyślona do jadalni.

— Znikł mój zielony płaszcz i kapelusz.

— Czy kapelusz ma coś wpadającego w oczy? — spytał szybko.

— Co pan przez to rozumie?

— Czy ma jakieś drobnostki, zwracające specjalnie uwagę?

— Zdaje mi się, — zaśmiała się. — Jest to złoto zielony kapelusz, który nosiłam do swego zielonego płaszcza.

— Czy miała go już pani na sobie w Scotland Yard?

— Bardzo często, — rzekła, nie rozumiejąc.

(C. d. n.)

O konstytucji jeszcze nie mówiono

PARYŻ, 23. 10 (PAT). Na dzisiejszem posiedzeniu rady ministrów wbrew oczekiwaniu, **rządowy projekt zmiany konstytucji nie został definitywnie załatwiony.** Marsz. Petain zreferował szereg wniosków dotyczących obrony narodowej, min. Laval omówił sytuację zagraniczną, a min. Lamoureux zdał sprawę z rezultatów konferencji państw bloku złotego.

Zmiany w rządzie portugalskim

LIZBONA, 23. 10. (PAT) Kryzys gabinetowy pociągnął za sobą zmianę na stanowisku ministrów spraw wojskowych, spraw wewnętrznych, rolnictwa i podsekretarza stanu w ministerstwie skarbu. Premjer Salazar objął tekę skarbu, Ceiro Damała tekę spraw zagranicznych, którą piastował w poprzednim gabinecie, płk. Passo Souza tekę spraw wojskowych, a płk. Linhares de Lima tekę spraw wewnętrznych.

Zarządzenia przeciw katolikom w Meksyku

MEKSYK, 23. 10. (PAT). Minister wojny ogłosił rozporządzenie, zakazujące handlu bronią na terenie kilku prowincyj. **Decyzja ta ma na celu uniemożliwienie katolikom meksykańskim zbrojnego protestu przeciwko polityce wyznaniowej rządu.**

MEKSYK, 23. 10. (PAT). Rada imigracyjna przygotowuje reformę ustawodawstwa imigracyjnego do Meksyku. Przewidziany jest **zakaz imigracji z państw Europy środkowej i wschodniej, m. in. z Polski.** Komisja motywuje swój projekt tem, **że imigracja z tych krajów trudno się asymiluje.**

Wykrycie arsenału hitlerowskiego

WIEDEŃ, 23. 10. (PAT). W Penningsdorf wykryto **ogromne składy materjałów wybuchowych i wszelkiego rodzaju broni i amunicji, granatów ręcz. nych itp.** Składy należały do 3 braci Kaufman, zapalonych narodowych socjalistów. Dwaj z nich uciekli do Niemiec, trzeci zaś, urzędnik kolejowy, został aresztowany i będzie odpowiadał za przechowywanie materjałów wybuchowych, za co, jak wiadomo, grozi w Austrji kara śmierci.

Proces Hauptmana rozpoczyna się

N. JORK, 23. 10. (PAT). W Trenton (stan New Jersey) odbyła się konferencja między obrońcą Hauptmana a gen. prokuratorem i przewodniczącym sądu, który prowadzić będzie rozprawę przeciwko Hauptmanowi. Ustalono, że **Hauptman stanie przed sądem w środę o godz. 11.** Obrońca oskarżonego domagał się 5—6-tygodniowej zwłoki, lecz prokurator sprzeciwił się temu, oświadczając, że materjał zebrany przeciwko Hauptmanowi jest całkowicie wystarczający.

Następca Dillingera śmiertelnie ranny

WASZYNGTON, 23. 10. (PAT). Departament sprawiedliwości zawiadomił prasę, **że słynny gangster Floydt oznaczony jako wróg publiczny Nr. I.,** który to tytuł odziedziczył po zabitym Dillingerze, **został śmiertelnie ranny koło East Liverpool w stanie Ohio** w czasie starcia z policją.

Straszna katastrofa samochodu ciężarowego

SIGBURG, 23. 10. (PAT). Samochód ciężarowy uderzył o drzewo z taką siłą, że przednia część wozu, w której znajdowali się dwaj mężczyźni i kobieta, została zupełnie zgnieciona. Nadto wybuchł wskutek eksplozji benzyny pożar w aucie i **trzy osoby, przygwożdżone do swoich miejsc, spłonęły.**

BERLIN. W jednym z szybów w Herne w Westfalji wskutek wybuchu gazów **7 górników poniosło śmierć, a 4 jest rannych.**

Parlament węgierski

wita owacyjnie Gömbösza

BUDAPESZT, 23. 10. (PAT). Dziś odbyło się pierwsze powakacyjne posiedzenie parlamentu węgierskiego. Gdy w kuluarach ukazał się prem. Gömbösz, został **owacyjnie powitany.** W ciągu posiedzenia poseł Lang w imieniu partji rządowej powitał premjera, **a gdy Gömbösz w gorących słowach wyraził się o swem zadowoleniu z wizyty w Polsce i o serdecznem przyjęciu, jakie mu tam zgotowano,** zerwała się burza oklasków w całej Izbie.

Nowy lot stratosferyczny prof. Piccarda

Balon osiągnął 16.000 mtr.

DETROIT, 23. 10. (PAT). Dziś o godz. 11.58 w obecności 40.000 widzów, prof. Piccard, któremu towarzyszy małżonka, **wystartował do lotu stratosferycznego.** Balon wzniósł się do góry b. szybko i po osiągnięciu kilkuset metrów skierował się na południowy zachód. Pojemność balonu wynosi 16.990 m^3.

NOWY JORK, 23. 10. (PAT) Stratostat „Assomption", w którym prof. Piccard w towarzystwie małżonki wzniósł się dziś do stratosfery, o godz. 4.18 widziany był na wysokości mniejwięcej 12.000 m. nad miastem Norwalk w stanie Ohio. **Pani Piccard, która obsługuje stację radjową, nadała wiadomość, że lot odbywa się w warunkach jak najpomyślniejszych.**

N. JORK, 23. 10. (PAT). Prof Piccard wyladował w miejscowości Cadix w stanie Ohio. Powłoka balonu jest rozdarta. Piccard i jego żona czują się doskonale. Instrumenty nie zostały uszkodzone. **Osiągnięto wysokość około 16.000 m.**

Ograniczenie odznaczeń

orderem „Polonia Restituta"

WARSZAWA, 23. 10. (Tel. wł. G.). W bieżącym roku spodziewane jest zebranie Kapituły orderu Polonia Restituta w związku ze zbliżającym się terminem święta 11 listopada i odznaczeniami, jakie w tym dniu co roku są nadawane. Podobno ilość odznaczeń **w roku b. będzie bardzo ograniczona.** Kanclerz kapituły, prof. Kochanowski, przyjęty był dziś na Zamku przez Prezydenta Rzplitej na specjalnej audjencji.

=×=

Jak witano Walasiewiczównę w Japonji?

WARSZAWA, 23. 10. (PAT). Redakcja PAT-a otrzymała od Walasiewiczówny relację z Japonji. Według tej relacji, polska lekkoatletka przybyła do Tokio wraz z lekkoatletkami japońskiemi w dniu 5 bm. **Zawodniczki powitane zostały w porcie przez niezliczone tłumy publiczności. Obecni byli też przedstawiciele władz państwowych, sportowych, oraz prasy. Walasiewiczówna jest pierwszą lekkoatletką zagraniczną, jaka bawi w Japonji.** Żadna gwiazda lekkoatletyki kobiecej nie była dotąd zapraszana do Japonji, to też **Polka jest przedmiotem zainteresowania ze strony dziennikarzy i sportowców.** Dzienniki japońskie niemal bez wyjątku zamieszczają fotografje Walasiewiczówny i odbywają z nią wywiady. Polka czuje się doskonale w klimacie japońskim i jest zachwycona serdecznością i gościnnością Japończyków. Dnia 24 b. m Walasiewiczówna startować będzie w Nagoya, a 27 bm. w Tokio.

Wybór prezydenta i członków

Zarządu król. stoł. m. Lwowa

(s) Jak już pokrótce wczoraj donieść zdołaliśmy wybór prezydenta miasta, trzech wiceprezydentów i ośmiu ławników nastąpi w sobotę dnia 27 b. m. o godzinie 18. Na tę godzinę zwołane bowiem zostało drugie posiedzenie lwowskiej Rady Miejskiej. Wczoraj nadeszło do prezydjum miasta pismo p. wojewody, naznaczające wybór władz miejskich. Zainteresowanie wyborami jest w tej chwili z pewnych względów — żadne.

Dokoła składu osobowego przyszłego zarządu miasta krążą najrozmaitsze pogłoski. Żadnej wątpliwości nie ulega kandydatura p. Drojanowskiego na prezydenta miasta. Na wiceprezydentów brani są podobno przedewszystkiem w rachubę pp. pos. dr. Ostrowski i dr. Weryński. Obydwaj oni reprezentują obóz kombatantów. Fotel trzeciego wiceprezydenta przypaść ma p. Chajesowi Funkcje ławników rozdzielone zostaną na podstawie sił poszczególnych partyj

W obronie płk. Pytla

staje lwowski Zarząd Zw. Legjonistów

LWÓW, 23. 10. (PAT). Zarząd Oddziału Zw. Legjonistów Polskich we Lwowie na pienarnem posiedzeniu Zarządu, odbytem w dniu 23 b. m. w lokalu Związku, po rozpatrzeniu pisma z dnia 20 b. m., w którem członek Zarządu płk. Bolesław Pytel zgłosił swe wystąpienie ze Związku Legjonistów Polskich, — **uchwalił jednomyślnie wystąpienia płk. Pytla ze Związku nie przyjąć do wiadomości, a wobec różnych ataków na jego osobę, Zarząd Oddziału dla zamanifestowania swojej z nim łączności koleżeńskiej i braterstwa ideowego, postanawia jednomyślnie złożyć swe mandaty.**

Podpisali: Z. Schuster T. Blicharski, J. Sroczyński. A. Glanowski. Dr. L. Trojanowski, ppłk. Z. Zygmuntowicz. Zygm. Reis, Mgr. W. Denczyński A. Frager, Dr. G. Bruchnalski St. Ko u-Kochanowski, Z. Degerstück, Fr. Filarski, W. Procałło, Kaz. Bogdanowicz St. Czaszka, Wł. Model, J Suchy Kaz. Gawlik, Inż. T. Skórkowski, J. Wozaczyński, Rudolf Hoffman.

Oryginalne podpisy złożono na akcie, który znajduje się w lokalu Zw. Legjonistów Oddz. Lwów, Zielona 12.

Odkrycie nowych złóż siarki

WARSZAWA, 23. 10. (Tel. wł. G.). Państwowy Instytut Geologiczny dokonał w b. sezonie szeregu nowych doniosłych odkryć. Na terenie woj. kieleckiego w pow. miechowskim **natrafiono na nowe bogate pokłady siarki.** Celem przeprowadzenia próbnych wierceń wyjechała na kielecczyznę specjalna komisja. Pod Nową Słupią odkryto obok złóż siarki, **wysoko wartościową rudę żelazną syderytową.** W przyszłym tygodniu wróci do Warszawy z różnych miejscowości kraju 15 geologów, którzy prowadzili badania na terenach kruszconośnych.

Nawiązanie stosunków dyplomatycznych z Haiti

WARSZAWA, 23. 10. (PAT) Jutro d. 24 bm. min. Constantin Fouchard złoży na ręce P. Prezydenta Rz. P. listy akredytujące go przy rządzie polskim w charakterze posła nadzwyczajnego i ministra pełnomocnego republiki Haiti. Aktem tym nawiązane będą **oficjalne stosunki dyplomatyczne między obu państwami, zapoczątkowane z wiosną b.r. wizytą posła polskiego w Meksyku min. Merdingera w stolicy Haiti Part - au - Prince.**

Nowa reorganizacja — nowe zmiany personalne

WARSZAWA, 23. 10. (Tel. wł. G.). Wprowadzenie w życie dekretów o reorganizacji Zakładów Ubezpieczeń Społecznych, ma pociągnąć za sobą **daleko idące zmiany personalne wśród władz naczelnych tych zakładów.** Przeprowadzenie reorganizacji personalnej ma być powierzone wiceministrowi opieki społecznej, Jastrzębskiemu.

Przemysłowcy angielscy zwiedzą Bielsko

ŁÓDŹ, 23. 10. (PAT). Delegacja angielska przemysłu włókienniczego **demonstrowała dziś na informacyjnej konferencji wzory, jakie przywiozła z sobą z Anglji.** Zwiedzono też zakłady Poznańskiego, oraz Scheiblera i Grohmana. Popołudniu w Zw. Przem. Włókienniczego **kontynuowane będą konferencje, poczem goście odjadą do Bielska.**

Mocniejsza tendencja dolara i funta

WARSZAWA, 23. 10. (PAT) W przeciwieństwie do notowań poniedziałkowych, zarówno funt, jak i dolar wykazały dziś tendencję mocniejszą. Dewiza londyńska notowana była na giełdzie warszawskiej **26. 27 wobec 26.04 w dniu wczorajszym,** w Zurychu 15.15 wobec 15.08, w Paryżu przy otwarciu 75.15 wobec 74.80 przy wczorajszem zamknięciu. **Kabel na Nowy Jork podniósł się w Warszawie z 5.26. 5/8 do 5.28 3/8,** w Zurychu z 3.04 1/2 do 3.05 3/8, zaś w Paryżu z 15.09 1/4 do 15.12½.

Telegramy z ostatniej chwili na str. 1 i 2-giej

AUDYCJE RADJOWE

Radjostacja lwowska

Czwartek, dnia 25-go października 1934.

6.45 Aud. poranna. **7.40 Zapow.** progr. **7.50. Koncert reklam. 11.57** Sygnał czasu: Hejnał. **12.03** Wiad. meteor. **12.10** O lnianym gałganku' — obrazek dla dzieci mł. H. Rostafińskiej — Choynowskiej.

12.30 III-ci Poranek szk. z Sali Konserwatorjum Warsz. Ork. Filharm. pod dyr. Z. Górzyńskiego i Anjela Szlemińska (śpiew) Przy fortep. prof. J. Lefeld Słowo wstępne wyp. p. T. Meyzner. **13.05** Z rynku pracy. **13.10** D. c. poranku. — **15.30** Wiad. o eksp. pol. **15.35** Przegl. giełd. **15.45 Muz. lekka w wyk. ork. E. Lorand. (Płyty). 16.45** Lekcja jęz. francuskiego. Lektor p. L. Roquigny. **17.00** Teatr Wyobraźni wznawia komedję Czechowa p. t. „Oświadczyny“. **17.50 — „Listy i programy“ w oprac. dyr. J. S. Petry. 18.00 „Silva Rerum“ i życie art. 18.05 „Z polskiej popularnej literatury biologicznej“ — pog. przyrodniczą wygł. Dr. B. Fuliński, prof. Politechniki Lw. 18.15.** Z Krakowa. Koncert Krakowskiego Kwartetu Smyczkowego. **18.45.** „Co czytać“ — wygłosi prof. K. Górski. **19.00** Z Poznania. Recital śpiew. St. Roja (tenor). **19.20** Pogadanka akt. **19.30** Utw. fortep. J. Isserllisa (płyty). **19.45 Progr. na dz. nast. 19.50** Wiad. sport. **19.56 Lokalne wiad. sport. 20.00** Muzyka lekka w wyk. Ork. P. R. i Olga Kamieńska (piosenki) **20.45** Dz. wiecz. **20.55** „Jak prac. w Polsce“.

21.00 Koncert wiecz. Wyk.: Ork. Symf. P. R. i J. Madeja (klarnet). **21.45** „Człowiek nauki i człowiek czynu“ wygł. dr. W. Lipiński. **22.00 Koncert reklam. 22.15** Muz. tan. Ork. Bodeńskiego. **23.00** Wiad. meteor. dla kom. lotn. **23.05 23.39** — D. c. muz. tanecznej.

19.00 HAMBURG. Koncert jesienny.
20.45 MEDJOLAN. Opera.
21.45 LONDYN NAT. Koncert.

Piątek, dnia 26-go października 1934 r.

6.45 Aud. poranna. **7.40 Zapow. progr. 7.50 Koncert reklam. 11.57** Sygnał czasu hejnał. **12.03** Wiad. meteor. **12.10** Koncert Zesp. Niny Mańskiej. **12.45** Pogad. dla kobiet (z cyklu „Wskazówki dla mł. matek“) „Jak ustrzec dziecko od gruźlicy“ — wyg. dr. J. Wiszniewski. **13.05** Utwory **organowe. Płyty. 15.30** Wiad. o eksp. pol. **15.35** Przegl. gieł. **15.45** Muz. lekka. Wyk. Zesp. Ark. Flato i K. Worch (śpiew) **16.45 Aud. dla chorych w oprac. ks. Kap. M. Rękasa i muz. z płyt. Trans. na wsz. st. P. R.**

17.15 J. Zarębski: Kwintet fortep. g-mol, op. 34. Wyk. Irena Dubiska I skrz. T. Ochlewski II skrz. M. Szalewski altówka, Zofja Adamska wiolોncz. i Janina Wysocka-Ochlewska (fort.). **17.50 „Przegląd wydawnictw perjodycznych. 18.00 „Silva rerum“ i repert. Teatrów. 18.05 „O Teatrach paryskich“ — felj. wygł. dr. Leopold Pobóg Kielanowski. 18.15** Z Wilna. Pieśni polskie w opr. Fr. Poulenc'a. Wyk. Zofja Wyłeżyńska (śpiew) i Tad. Szeligowski (słowo wstęp. i akomp.) **18.45** „Szympans“ — życie i obyczaje zwierząt“ — wygł. p. Żabiński. **19.00 Chór Juranda na** płytach. **19.20** Pog. akt. **19.30 Muz. lekka. płyty. 19.45 Progr. na dz. nast. 19.50** Wiad sport. **19.56 Lokalne wiad. sport. 20.00 Kącik Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego. 20.05** Z Krakowa. Pogad. muz.

20.15 Koncert symf. z Sali Konserwatorjum Warszawskiego. Wyk. Orkiestra Filharm. pod dyr. Bierdjajewa i Mikołaj Orłow (fortep.) I. Strawiński: Symf. I-sza wyk. ork. S. Rachmaninow: III-ci Koncert fortep. wyk. z tow. ork. M. Orłow. Mussorgski-Ravel: Obrazki z wystawy wyk. ork. Utwory solowe na fortep. S. Rachmaninow: 2 preludja: g-mol i G-dur. S. Prokofjew: 1) Visions fugitives (przelotne wizje) 2, Toccata wyk. M. Orłow. **22.30** Recytacje poezji. **22.40 Koncert reklam. 23.00** Wiad. meteor. dla kom. lotn. **23.05—23.30** Muz. tan. Ork. Karasińskiego i Kataszka.

20.10 KRÓLEWIEC. Opera.
21.05 KOLONJA Aud. muzyczna.
22.30 LIPSK Muzyka dwufort.

Radjostacja krakowska

Czwartek, dnia 25 października 1934 roku.

6.45 Aud. poranna z Warszawy. 7.40 Zapow. progr. i koncert reklam. 11.57 Sygnał czasu, hejnał z wieży Marj. 12.03 — 15.35 Transm. z Warszawy. 15.35 Lokalna kom. 15.45 Muz. lekka z płyt 16.45—17.50 Transm. z Warszawy. 17.50 „Skrzynka poczt.“ — w opr. inż. St. Broniewskiego. 18.00 Odczyt pt. „Regulatory życia“ — wygł. dr. St. Skowron; doc. U. J.

18.15 — 1845 Koncert Krakowskiego Kwartetu Smyczkowego. 18.45 Transm. z Warszawy. 19.00 Recital śpiew. z Poznania. 19.20 Pogad. akt. z Warszawy — 19.30 Płyty. 19.45 Progr. na dz. nast. 19.50 Wiad. sport. z Warszawy. 19.55 Lokalne wiad. sport. 20.00 — 22.00 Transm. z Warszawy. 22.00 Koncert reklam. 22.15 Muz. tan. z Warszawy.

22.45 Odczyt w jęz. esperanto pt. „Problemy współcz. powieści polskiej“, pióra prof. T. Bilińskiego, wygł. p. T. Hodakowski.

23.00 — 23.30 — Transm. z Warszawy.

Piątek, dnia 26-go października 1934 r.

6.45 Aud. poranna z Warszawy. 7.40 Zapow. progr. i koncert reklam. 11.57 Sygnał czasu, hejnał z wieży Marj. 12.03 — 13.05 Transm. z Warszawy. 13.05 Płyty 15.30 Transm. z Warszawy. 15.35 Kom. L. O. P. P. 15.45 Muz. lekka z Warszawy. 16.45 Aud. dla chorych ze Lwowa. 17.15 Koncert z Warszawy. 17.50 „Wśród czasopism dla dzieci i młodzieży“ — dr. A. Bar. 18.10. Wiadom. bież. 18.15 Pieśni polskie z Wilna. 18.45 Odczyt z Warszawy. 19.00 Płyty. 19.20 Pogad. akt. z Warszawy. 19.30 Płyty 19.45 Progr. na dz. nast. 19.50 Wiadom. sport. z Warszawy. 19.55 Lokalne wiadom. sport. 20.00 Weekend — Dokąd jechać w święto? 20.05 Pogad. muz. wygł. dr. Z. Jachimecki, prof. U. J. 20.15 — 22.40 Transm. z Warszawy. 22.40 Koncert reklam. 23.00—23.30 Transm. z Warszawy.

»Ogłoszenia drobne«

Każdy wyraz 10 groszy. — Ogłoszenia niehandlowe do 10 wyrazów 30 gr., dla poszuk. pracy do 15 wyrazów 30 gr.

Jedno ogłoszenie nie może przekraczać 50 słów. Ogłoszenia reklamowe wśród drobnych kosztują za 1 mm. 1 łam. 30 gr

Dom

sprzedam 8 proc. dochodu Winniki Franki 11, Iwaszkiewicz Zefja. 28838

Mieszkania

W tej rubryce

umieszczamy ogłoszenia o wolnych mieszkaniach oraz poszukującym mieszkań — do 10 słów 2 razy bezpłatnie.

3 pokoje

z przynależnościami Lwów, Kadecka 4 parter urzędnikom. oglądać 10—12 5—7. 29029

Pokój

kuchnia tanio obok parku Łyczakowskiego Zaklinski Lwów, Boczna Pasieczna. 29036

2 pokoje

kuchnia pełnokomfortowe słoneczne Lwów, Sierpowa 14 zaraz do wynajęcia. Wiadomość dozorca. 29041

3 pokoje

kuchnia komfort bezdzietnym wynajmę willa, ogród, naroże ul. 22 Stycznia i Zaścianek. 29044

Mieszkanie

siedem lub cztery pokoje kuchnia komfort, garaż, stajnia zaraz do wynajęcia. Lwów, Ostrołęcka 6 boczna Listopada. Oglądać od 13—15. 29045

3 pokoje

odnowione piękne komfort front Akademicka II piętro do wynajęcia Lwów, Chorążczyzny 5, 29053

Kadecka 9

mieszkanie 4-pokojowe z kuchnią pełnokomfortowe do wynajęcia. 29055

4 śliczne

pokoje willa mezanin pełny komfort, ogród łazienka służbowy wynajmę tel. 6-52. 28933

2 i 3-pokojowe

mieszkanie zaraz do wynajęcia, komfort centralne ogrzewanie. Lwów, „Własna Strzecha" Nad Jarem 1. Informacje u dozorcy. 28953

4-pokojowe

pełnokomfortowe mieszkanie Lwów, Kadecka 8 wynajmę z piętnastym listopada oglądać od 2—4. Gospodarz. 28961

3 pokoje

kuchnia z komfortem od 1. 11. Lwów, Listopada 95 Od 3—4 popołudniu 28963

3-pokojowe

mieszkanie komfortowe. Oglądać 12—4 Lwów, Mączna 20. 28965

Poszukuję

2 pokoi nieumeblowanych z komfortem w stronie parku Kilińskiego (w willi) z całem utrzymaniem przy polskiej rodzinie. Szczegółowe warunki podać pod „Emeryt państw. z synem" do Kurjera Lwów, Zimorowicza 10 28981

6 pokoi

komfort do wynajęcia zaraz Lwów, Wałowa 25. 28989

Kadecka 7

mieszkanie 3-pokojowe z kuchnią pełnokomfortowe do wynajęcia od 1 listopada 1934 Oglądać cały dzień. 28994

Poszukuję

nieumeblowanego pokoju z przedpokojem, łazienką wprost od gospodarza, w solidnej kamienicy od 1. 11 br. Listy Kurjer Lwów, Zimorowicza 10 pod „Urzędniczka bankowa 20". 28997

WSKUTEK

stałego rozwoju i ulepszania pozyskał „Kurjer Lwowski" olbrzymie zastępy Czytelników. W następstwie tego zaufanie nakład jego wzrósł tak, iż wielkie firmy tak miejscowe, jak i ogólnokrajowe obrały go sobie za główny organ swojej reklamy. Stwierdzić to może każdy przeglądając choćby ostatnie numery naszego pisma.

„Kurjer" nie jest obliczony na wielkie zyski. Zasada: „służba dla społeczeństwa" kieruje jego poczynaniami. „Noblesse oblige" — postanowiliśmy więc przyjść z wydatną pomocą również szerszym sferom Czytelników i stworzyliśmy rubryki: „mieszkania" i „pokoje umeblowane" na bezpłatny

UŻYTEK

zainteresowanych

Kto ma tedy mieszkania wzgl. pokój umebl. do wynajęcia, lub kto chciałby sobie nowe mieszkanie wzgl. pokój kawalerski poszukać, niech nada odpowiednie ogłoszenie zawarte w 10 słowach z adresem (dalsze słowa liczy się po 10 groszy) w naszym kantorze przy ul. Zimorowicza 10 a umieścimy je 2-krotnie

bezpłatnie

Ważne do końca roku.

6 pokoi

komfort. śródmieście — bardzo tanie tel. 63-62 29003

Pokój

z kuchnią Lwów, Hausnera 15 Tylko dekretowcom. 29014

3 pokoje

i kuchnia do wynajęcia z ogrodem owocowym na Bogdanówce Wiadomość Lwów, Bilińskich 8. 29023

Mieszkanie

5 pokoi, 2 przedpokoje, kuchnia komfort Lwów, Rutowskiego 6 lub mieszkanie trzypokojowe i dwupokojowe zaraz do wynajęcia. Wiadomość u dozorcy Lwów, 3 Maja 2. 29027

3 pokoje

z kuchnią, półkomfort na I p. do wynajęcia Lwów, Piekarska 12 drzwi 8. 29028

Pokoje umebl.

Bezpłatnie

umieszczamy ogłoszenia o wolnych pokojach i poszukującym pokoi (2 razy do 10 wyrazów).

Pokój

umeblowany bardzo solidnemu panu. Lwów, Sapiehy 45 I/3 5—6 g. 29052

Pokój

frontowy umebl, komfort osobie na stanowisku wynajmę. Lwów, Zyblikiewicza 26/5. 29050

Pokój

dobre utrzymanie dla ucznia, korepetycja solidnie tanio Lwów św. Zofji 54 m 5. 29040

Lindego 10

na lewo Lwów, pokój z utrzymaniem bardzo tanio. 29037

Pokój

frontowy umeblowany osobne wejście Lwów św. Anny 11a I/9. 29035

Pokój

komfortowo umeblowany willa wchód z klatki, łazienka telefon Lwów, Janowska 31 wynajmę. 28932

Poszukuję

pokoju umeblowanego, wejście z klatki od 1 listopada. Zgłoszenia z podaniem warunków do Kurjera Lwowskiego Lwów, Zimorowicza 10 „Czynsz pewny". 28810

Wynajmę

tani słoneczny pokój lepiej niekrępujący. Listy Kurjer Lwów, Zimor. 10 pod „Technik". 29032

Szukam

pokoju klatkowego, łazienka, komfort do 70 zł. Zgłoszenia Administracja Lwów, Zimor. 10 pod „Porucznik". 29031

Pokój

słoneczny z łazienką i przedpokojem osobny wchód śródmieście zaraz do wynajęcia. Lwów, tel. 50-05, 29057

Student

Politechniki szuka pokoju umeblowanego-ewentualnie z utrzymaniem. Zgłoszenia do Adm. Kurjera Lwowskiego, Zimorowicza. 10 pod „Pojedynczy". 28937

Pokój

kawalerski z utrzymaniem lub bez do wynajęcia. Lwów, Oficerska32. 28987

Poszukuję

obszernego pokoju umeblowanego z utrzymaniem pełnym komfortem i telefonem w śródmieściu. Zgłoszenia z podaniem telefonu pod „Komfort" Kurjer, Lwów, Zimor. 10. 29006

Bandurskiego 9

boczna Gipsowej Lwów do wynajęcia pokój mansardowy słoneczny bezdzietnym, 29010

Pokój

umeblowany dla bezdzietnych do wynajęcia Lwów, Bandurskiego 9 boczna Gipsowej 29022

Pokój

umeblowany dla p. studenta Lwów, Malachowskiego 2 blok 1, brama III/9. 29025

Lokale

Lokal

przemysłowy 200 metrów Lwów Janowska 31 do wynajęcia. Telefon 40-26 przedpołudniem, 28992

Garaże

stajnie, magazyny do wynajęcia Zgłoszenia u właścicielki Lwów Zielona 67. 29030

Lokal

frontowy 2 ubikacje ładne, śródmieście Lwów, Chorążczyzny 12 do wynajęcia. 29054

Poszuk. pracy

Kuchmistrz

pierwszorzędny przyjmuje zamówienia na wesela, polowania. bankiety itp. przyjęcia. Listy Kurjer Lwów Zimorowicza 10 pod „Przystępny". 29042

Starsza

kucharka świetnie gotuje, pracowita, czysta. na skromnych warunkach szuka pracy na stałe lub dochodzącej. Listy Kurjer Lwów, Zimor. 10 „Ze świadectwami". 29056

Ochroniarka

z praktyką poszukuje posady do dzieci w miejscu lub na wyjazd. Listy Kurjer, Lwów, Zimor. 10 „Ochroniarka". 28996

Panienka

po maturze seminarjalnej poszukuje odpowiedniej posady. (Może się zająć dziećmi). Zgłoszenia SS. Felicjanki Uhnów. 29009

Student

WSHZ poszukuje jakiegokolwiek zajęcia. Listy Kurjer Lwów, Zimorowicza 10 pod „Skromne warunki". 29024

Krawczynie

i bieliźniarki poleca Katolickie Stowarz. Krawczyń im. św. Józefa Lwów, Sokoła 1 p. II tel. 97-33 po cenach zniżonych. 26266

Kucharz

pierwszorzędny poszukuje posady na bardzo skromnych warunkach zaraz, Łask. zgłoszenia Kurjer Lwów. Zimorowicza 10 pod: „Kucharz pierwszorzędny". 28921

Przepisywanie

maszynowe po polsku, niemiecku francusku — również za dyktandem — tanio. szybko, starannie. Lwów, Karpacka 5 (boczna Sobińskiego) m. 8. Od 8-mej do 5-tej. 28922

Służąca

młoda, uczciwa do małego gospodarstwa potrzebna. Świadectwa konieczne. Zgłoszenia Lwów Grochowska 51 m, 8 od 3—5 popoł. 28969

Wolne posady

Ogłoszenia w tej rubryce umieszczamy do 15 słów bezpłatnie

Inteligentna

dobrze prezentująca się panna, potrzebna do prowadzenia bufetu. Wynagrodzenie: mieszkanie, utrzymanie i procent od utargu. Zgłoszenia Lwów, Stelmacha 1 od godz. 1—2 29033

Praktykanta

przyjmie M. Wirga Lwów, Sienkiewicza 3. 29038

Potrzebna

służąca do 2 osób samodzielnie gotująca Lwów, Franciszkańska 14 I p. godz. 2—4. 29039

Potrzebna

kucharka porządna, czysta, uczciwa, bardzo dobrze gotująca Zgłoszenia w Kurjerze Lwowskim Lwów, Zimor. 10. 28951

Podręczną

umiejącą szyć przyjmie zaraz Szwalnia „Record" Lwów, Sykstuska 10. 28977

Biuro

sprzedaży poszukuje młodej ekspedjentki ze znajomością prac biurowych z bardzo ładnem pismem o bardzo miłej powierzchowności, wysokiego wzrostu, reprezentacyjnej z dobrej rodziny. Własnoręczne pisane oferty z podaniem referencyj i fotografją, która zostanie zwrócona Kurjer Lwów, Zimor. 10 pod „Dystynkcja". 29020

Kursy szoferskie

Inż. A. Juhrego Lwów, Kopernika 54. Wpisy codziennie. Opłata ratami. Żądajcie informacyj. 28926

Matrymonjalne

Brunetka

przystojna. religijna z dobrej rodziny z niewielkim posagiem w gotówce urządzeniem 2 pokojowem wyjdzie zamąż za handlowca lub urzędnika. Nieanonimowe listy Kurjer Lwów, Zimorowicza 10 sub „Zgodny takt" 28975

Kawaler

lat 26 prowadzący do spółki interes nie biednych rodziców ze sfer mieszczańskich poznałby pannę do współpracy. Cel matrymonjalny — prowincja mile widziana. Listy Kurjer Lwów, Zimorowicza 10 „Wspólne życie". 28974

Nauka

Tańców

kursy wykwintne od ośmiu złotych „Sten" Lwów, Kopernika jedenaście. 28895

Uzdrowiska

Rozłucz

pensjonat „Janina" czynny cały rok poleca pokoje słoneczne z 3 razowem utrzymaniem zł. 3. dziennie. 26327

Różne

Rękawiczki

ręcznie szyte ostatnie modele. Lwów, Zyblikiewicza 26 drzwi 5. 29051

Szybko i niedrogo. Codziennie specjalności po 40 i 60 groszy. Obiady domowe z 3 dań po zł. 1'20. Ceny z obsługą. Pokoje do śniadań

HUBERA

Lwów, Czarnieckiego 3
Osobne gabinety na imieniny itp. uroczystości. 28716

Rabarbar

olbrzymi wczesny 30 sadzonek dwuletnich 3 zł. wysyła zaliczką Kmiecik plantator Zielonki Kraków. 29034

Znana

ze swej solidności pracownia krawiecka Mieczysława Durbajło Lwów, Halicka 15/II wykonuje robotę gruntownie i tanie według najnowszych fasonów Przyjmuje również nicowanie. 29047

Magazyn Papieru

Schex i Stenzel

Lwów, Sykstuska 2, tel. 34-30 poleca Papiery i przybory techniczne. 406

Kroje

do wszystkich modeli wszelkich żurnali ściśle według miary wykonujo do 24 godzin „Żurnal", Lwów, pl. Bernardyński 2. 1655

Skóry

na zelówki i przybory szewskie poleca Ł. Medwecki Lwów, Sapiehy 26. 28676

Piotr Rohatyński

mistrz kaflarski Lwów, Kościuszki 1a Tel. 39-93 wykonuje wszelkie roboty kaflarskie. 28677

Magazyn

i pracownia futer Elżbiety Solik Lwów, Sobieskiego 4 poleca się. 1641

Znana

pracownia Stanisława Winkelskiego we Lwowie ul. Franciszkańska 19 wykonuje najsolidniej wszelkie roboty krawieckie męskie. 28904

Najtańsze, najlepsze obuwie

poleca najstarsza firma katolicka

L. T. Skrzypek

Lwów, Halicka 4 telefon 44-70
1403

Nowoczesne

lampy elektryczne, stojące i wiszące sprzedaje za bezcen. Lux Lwów, Akademicka 15. 1785

Naprawę

zegarków i biżuterji wykonuje precyzyjnie, tanio Albin, Mutka Lwów, pl. Bernardyński 3, Zabudowania OO. Bernardynów. 2680

MONOLIT

1169

Gdy się popsuje coś w Twej złotej broszy — „Galwanoplater" naprawi starannie już od 50 groszy. Lwów, Kopernika 14 naprzeciw Kina. 1311

Urządzenia

oświetlenia elektrycznego — dzwonków, telefonów, gromochrony, wykonuje tanio i solidnie „Elektra" Lwów Pasaż Mikolascha tel. 10-85. 1144

Kufry

walizki, teczki, torebki damskie najsolidniej naprawia, odnawia— Barasz.Lwów,Zimorowicza 7. 1943

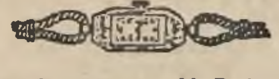
Meble

do wszelkich pokoji najkorzystniej nabyć można W WYTWÓRNI MEBLI Fr. Zielińskiego. Lwów, Kołłątaja 5 w podwórzu. Stale na składzie. Wielki wybór ANTYKÓW. 848

Liść

„Złotego Kasztanu" ma do odebrania list w Administracji Kurjera, Lwów, Zimor. 10. 28980

Złoty łańcuszek z M. B. już od 11.50 u WANDERA Lwów, Szajnochy 1 boczna Kopernika. Kupuję złote zęby, złoto, srebro, monety złote i srebrne. karty zastawnicze, płacę ceny najwyższe. 1405

Wytwórnia pantofli

i papuczy „Ibis" dawniej Lwów Wronowska, obecnie Mickiewicza 26. 1457

Mam na 250 lat

grobowe latarnie miedziane Do grobowców — stojące, większe. Warsztaty Blacharskie Marjan Bendl, Lwów, Wronowskich 6 tel. 1-66. 1756

Ubrania narciarskie

damskie, męskie, dziecinne, gotowe i do miary bajecznie tanie wyłącznie w nowoczesnej wytwórni odzieży sportowej „CENTRUM" Lwów, Skarbkowska 4, tel. 72-84 naprzeciw kina „Atlantic". 1768

Budowę

młynów, tartaków, olejarń, zakładów przemysłowych. Plany, Kosztorysy poleca „PILOT-ORIENT" Lwów, ul. Batorego 4. 1245

Wytwórnia trykotaży

Lwów, Sykstuska 8, wykonuje wszelkie roboty trykotarskie. 1525

OGŁOSZENIA W „KURJERZE" SĄ SKUTECZNE I TANIE!

NAPRAWA WIECZNYCH PIÓR Lwów **PRECYZJA** RUTOWSKIEGO 12 RYNEK 29 PRZECHODNIA BRAMA ANDRIOLLEGO

Humor zagraniczny

— Zakochałeś się w tej śpiewaczce?
— Tak. Przepadam za jej głosem. To istny słowik!
— Prawdziwy słowik kosztowałby cię znacznie taniej.